

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Bakıda
3 uşaq
anası
özünü
asdı
yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 27 mart 2015-ci il Cümə № 63 (6091) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Jirinovski və Bzejnskidən iki fərqli Azərbaycan bəyanatı

LDP lideri rus qoşunlarını Qarabağa çağırır; Amerikalı politoloq isə "Rusiya təhlükəsi" ilə bağlı xəbərdarlıq edib
yazısı səh.9-da

Cəbhə xəttindəki lokal döyüşlər total savaşa keçə bilərmi?

yazısı səh.11-də

Fransadakı təyyarə qəzası ilə bağlı sensasion faktlar - pilot qəsdən edib

yazısı səh.3-də

Əfv ümidləri may ayına qaldı

yazısı səh.4-də

İsrail Azərbaycanı yəhudilər üçün təhlükəli 40 ölkənin siyahısına salıb

yazısı səh.10-da

Nemtsovun qətlə ilə bağlı yeni versiya

yazısı səh.3-də

Qarabağ erməniləri ilə bağlı "Peşmanlıq qanunu": kim nə deyir...

yazısı səh.10-da

Türkiyədə 33 can alan donuz qripi ölkəmizə də keçə bilərmi?

yazısı səh.5-də

Yay vaxtına keçidin faydası çoxdur, yoxsa ziyanı?

yazısı səh.12-də

Aslan Aslanovun Şəmkir stadionunu əldən verməsinin sirri

yazısı səh.5-də

Bakı yollarında bayram qazhaqazı...

yazısı səh.12-də

Azərbaycanda güclü zəlzələ gözlənilmir

yazısı səh.3-də

ABS yenidən Qafqaza qayıdır

AMERİKANIN YENİ İNQİLAB PLANI TİFLİSDƏN BAŞLAYIR

Vaşinqton, Saakaşvilini hakimiyyətə qaytarmaq işinə start verib; prezident İlham Əliyevin çıxışı göstərir ki, Azərbaycan iqtidarı Qərbin planlarından xəbərdardır; mümkündür ki, Gürcüstanda baş verə biləcək inqilabi proseslər ölkəmizə də sıçrasın, amma...

yazısı səh.7-də

Parisdən Azərbaycana 24 aprel - Qarabağ reveransı

Ollandın saxta soyqırımın "yubiley" törəninin ardınca İrevandan Bakıya gəlmək istəyinin azı, 4 səbəbi var; prezidentlərin Paris görüşündən dərhal sonra erməni təxribatı təsadüf idimi?
yazısı səh.8-də

Müdafiə nazirinin müharibə bəyanatlarına reaksiyalar gəldi

yazısı səh.6-da

Dubay şahzadəsi Hacıqabulda ova başlayıb

yazısı səh.2-də

Mirzə Sakit: "Onlar ölkəyə rəhbərlik etsələr, sevmədiklərini küçədəcə öldürərlər"

yazısı səh.4-də

27 mart 2015

Putin Rusiyanı qarışdırmaq istəyənlərə ultimatum verdi

«Rusiyanı əzmək, qorxutmaq hələ heç kimə nəsib olmayıb, bundan sonra da olmayacaq»

İslasında çıxış edib.

Putin bildirib ki, Rusiyanın ona qarşı olan fəaliyyət və addımlara hər zaman adekvat cavabı olacaq: «Rusiyanı əzmək, qorxutmaq hələ heç kimə nəsib olmayıb, bundan sonra da olmayacaq. Əleyhimizə olan bütün addımlara layiqli cavabımız olacaq». Putin qeyd edib ki, 2016 və 2018 seçkiləri ilə bağlı Rusiyada təxribat xarakterli aksiyaların keçirilməsi planlaşdırılır: «Qərb xüsusi-xidmət orqanlarının öz məqsədləri naminə Rusiyadakı qeyri-hökumət təşkilatlarından və siyasi qurumlardan istifadə edənləri davam edir. Bütün bunlar hökumətə qarşı yönəlib və ölkə daxilində sabitliyi pozmaq məqsədi daşıyır.

Bir neçə dəfə demişəm və yenidən təkrar etməyə hazırım - müxaliflətlə dialoqa hazırın və vətəndaş cəmiyyəti ilə böyük mənada tərəfdaşlığı davam etdirəcəyik. Hökumətin fəaliyyətini və ya fəaliyyətsizliyini əsaslı şəkildə tənqid edənləri hər zaman dinləyirik. Dialoq və tərəfdaşlıq vacib və faydalıdır. Bu istənilən ölkəyə, eləcə də bizə çox lazımdır. Sifariş icra edənlərlə, öz ölkəsini qoyub başqa ölkənin maraqlarına xidmət edənlərlə isə diskussiyaya girmək mənasızdır».

Bakı sakini işığını kəsən mühəndisin ayaqlarını doğradı

Bakıda ev sahibinin işıq borcu onun daha bir cinayətə əl atmasına səbəb olub. Sabunçu sakini borcu olduğunu görə işığını kəsmək istəyən mühəndisin ayaqlarını doğrayıb.

Sabunçu qəsəbəsi, Natavan küçəsində elektrik enerjisinə borcu olduğu üçün rayon elektrik şöbəsinin mühəndisi, 1980-ci il təvəllüdü Teymur Dadaşov tərəfindən enerjisi dayandırılan zaman Tengiz adlı şəxs onun hər iki ayağından kəsici aletlə vurub. Mühəndis yaralı vəziyyətdə xəstəxanaya yerləşdirilib.

“Bakı 2015”: Tamaşaçı Məlumat Mərkəzi açıldı

“Bakı 2015”-də ilk Avropa Oyunlarının bir hissəsi olmaq istəyən yüz minlərlə insanı məlumatlarla təmin edəcək Avropa Oyunlarının Tamaşaçı Məlumat Mərkəzi ictimaiyyətə təqdim edilib.

Lent.az-ın məlumatına görə, 20-yə yaxın operator Bakı 2015 Oyunları, yarış obyektləri, idman növləri, yarış cədvəli, билет satışı (qiymətlər, biletin alınması yolları, satış məntəqələri və onların açılış saati, «Şanslı Qalib» kampaniyası), yarış obyektlərinə giriş, ticarət imkanları, mərasimlər və nəqliyyatla bağlı Azərbaycan və ingilis dillərində məlumat verəcək.

Xəttə zəng vuranları komediya ustası, aktyor və aparıcı, “Bakı 2015”-in Ulduz Elçisi Murad Dadaşov salamlayacaq.

Ölkəyə səyahət etmədən öncə məlumat almaq istəyən beynəlxalq qonaqlar üçün məlumat xətti +994 77 2015 000 nömrəsidir və zənglərin qiyməti zəng olunan ölkənin beynəlxalq zəng tariflərinə əsasən təyin ediləcək.

Qeyd edək ki, “Bakı 2015”-də 20 idman növü təmsil olunacaq: 16 Olimpiya idman növü və 4 qeyri-olimpiya idman növü. Avropanın 6000-dən çox idmançısı yarışların davam edəcəyi 17 gün ərzində öz ölkələrini təmsil edəcəklər.

Bakıda ata qızını qətlə yetirib

Bakıda qətl törədilib. Sabunçu Rayon Polis İdarəsindən APA-ya verilən məlumata görə, hadisə ötən gecə Sabunçu dəmir yolu stansiyası yaxınlığında qeydə alınıb. Bakı şəhər sakini Cəlal Qurbanov qısqançlıq zəminində qızı, 30 yaşlı Zərifə Qurbanovanı bıçaqlayaraq qətlə yetirib.

Hadisəni törədən C. Qurbanov saxlanılıb.

“Elm” tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı
Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Yəməninin yanan və yaman günü

Səudiyyə Ərəbistanı şiə üsyançılarına qarşı hərbi əməliyyatlara başladı; İran hökuməti qəzəbləndi

Səudiyyə Ərəbistanı şiə üsyançıları (husilər) hakimiyyəti ələ keçirdiyi Yəmənə hərbi əməliyyatlara başladığını elan edib. Virtualaz.org saytı “Röyter”ə istinadla xəbər verir ki, bu haqda Səudiyyə Ərəbistanının ABŞ-dakı səfiri Adel əl-Cubey bildirib.

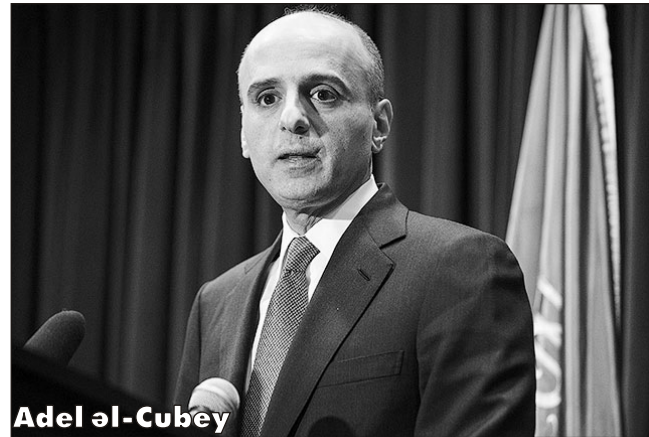
Səfir jurnalistlərə deyib ki, aviazərbələr husi üsyançıların nəzarətində olan obyektlərə endirilir.

“Yəmən xalqını və onun qanuni hakimiyyətini müdafiə etmək üçün bütün zəruri addımlar atılacaq... Yəmən çökəməsi bizim üçün variant deyil” deyə, səfir bildirib.

Əməliyyat qurudan da başla-ya bilər. Belə ki, Səudiyyə Ərəbistanı Yəmənə sərhədə iri qoşun qruplaşmaları cəmləşdirib. Səfirin sözlərinə görə, Yəmənə əməliyyat hansısa şəhərlə və regionla məhdudlaşmayacaq.

Bu bomba zərbələrindən sonra Yəmən prezidenti ölkədən qaçmalı olub. Həmçinin şahidlər bildirir ki, Yəmən paytaxtında bomba partlayışları ara vermir. Gecə bombardmanlarında onlarla adamın öldüyü təxmin edilir.

Səudiyyə Ərəbistanı səfiri onu da deyib ki, Yəməndəki əməliyyatlarda başqa region ölkələrinin iştirakı da gözlənilir. Məlumatlara görə, əməliyyatda 10-a qe-

Adel əl-Cubey

dər ölkə, o cümlədən Fars körfəzi ölkələri iştirak edəcək. Küveyt, Bəhreyn və Qətər artıq Yəmən “husi işğalçılarından” müdafiəsini dəstəkləyəcəklərini elan ediblər.

Martın 26-na keçən gecə Yəmən ordusunun husilərin tərəfinə keçən hissəsi paytaxtda beynəlxalq aeroporti və Ədən dəniz limanını ələ keçiriblər.

Qeyd edək ki, Yəmənə “ərən baharı”ndan sonra bu ölkə Səudiyyə Ərəbistanı, “əl-Qaidə” və İran arasında rəqəbat meydanına çevrilib. İranın dəstəklədiyi və şiəliyin zeyditi sektasına aid olan husilər son aylar xeyli güclənərək Səudiyyə Ərəbistanı və digər sünnü monarxiyalarının dəstəklədiyi prezident Hadiyə qarşı üsyana qalxıblar.

Səudiyyə Ərəbistanı ehtiyat edir ki, husilərin Yəmənə hakimiyyəti ələ alması ölkənin Yəmənə sərhəd və neft yataqlarının yerləşdiyi şiə bölgələrində də üsyana səbəb ola bilər.

Bu münəqışədə Yəmən 2011-ci ildə devrilmiş prezidenti Əli Abdulla Saleh də husi üsyançıları dəstəklədiyi haqda xəbərlər var. Son məlumatlara görə, Saleh Səudiyyə Ərəbistanının bombardmanlara başlamasından sonra Sənadakı iqamətgahını tərk edib. Husilər isə bombardmanlara cavab olaraq tammiqyaslı müharibə ilə hədələyiblər.

İran hökuməti isə Yəmənə aparılan hərbi əməliyyatların dərhal dayandırılmasını tələb edib.

ABŞ-İran danışıqlarının yeni raundu başladı

ABŞ -la rəsmi Tehran arasında İranın nüvə proqramına dair danışıqların yeni raundu başlayıb. Bu məqsədlə ABŞ dövlət katibi Son Kerri ilə İranın xarici işlər naziri Savad Zərif İsveçdə bir araya gəlib.

Nüvə razılaşması ilə bağlı «Altılıq»ın nümayəndələri martın 31-dək ortaya bütün tərəfləri qane edən, həmçinin İranı sanksiyalardan azad etməyə yönələn müddəalar qoymalıdır. Razılaşma imzalanırsa, tərəflərə texniki detalları müzakirə etmək üçün iyun ayına qədər vaxt verəcək.

Xatırladaq ki, təşəbbüs ortaya atılandan (2013-cü il) bəri tərəflər iki dəfə danışıqların yekun mərhələsini təxirə salıblar.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq! Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Dubay şahzadəsi Hacıqabulda ova başlayıb

Dubay şeyxi Məhəmməd bin Rəşid əl-Məktumun 19 övladından biri - Dubay şahzadəsi Həmdan bin Məhəmməd bin Rəşid martın 23-dən Azərbaycanda səfərdədir. Əshabələri ilə Bakınn görməli yerlərini gəzən şeyx martın 24-də paytaxtdan Hacıqabul rayonuna ova gedib.

Virtualaz.org saytının əldə etdiyi xəbərə görə, ərəb zənginləri Hacıqabulun Qarasu və Muğan kəndlərində şahin və bəzək quşları ovlayırlar. Daha dəqiq desək, onlar bu gündən ova çıxacaqlar. Hacıqabuldakı mənbələrdən əldə etdiyimiz məlumata görə, ov hazırlıqları artıq başa çatıb.

Qeyd edək ki, düzənlikdə alıcı quşlarla ov etmək ərəb zənginlərinin ən sevimli məşğuliyyətindən biridir. Onların heç bir dərə-təpənin olmadığı Hacıqabul zonasının çöllüklərini seçməsi də bununla bağlıdır. Bu yerlər ərəblərə ənənəvi səhralıqdakı ovdanları xatırladır. Üstəlik, ərəblər ova maşınlarla çıxmağı sevir. Hacıqabuldakı çöllük ərazi isə o qədər hamar və hərəket üçün əlverişlidir ki, ov zamanı avtomobili saatda hətta 100 km sürətlə idarə etmək də çətinlik yaratmır.

Amma son günlər yağmış aramsız yağışlar ərəb zənginlərinin işini bir az çətinləşdirib. Ov ediləcək çöllər palçıqdan keçilməz olub. Ona görə də şahzadə və əshabələri ovu bir günlüyə təxirə salıb. Üstəlik, ovçular bataqlığı xatırladan düzənlikdə çadır qurmağa və gecəni orada qalmağa da təvəddü ediblər. Buna görə də müvəqqəti olaraq ev kirayələməyə məcbur olublar. Onların bu gündən çöllüyə köçəcəyi deyilir.

Xatırladaq ki, Dubay şahzadəsi Həmdan bin Məhəmməd bin Rəşid boş vaxtlarında “Fazza” ləqəbi ilə şeirlər də yazır. Gənc oğlan 18 milyard dollarlıq var-dövlətə malikdir.

Türkiyə ən çox sığınacaq tələb edilən üçüncü ölkə oldu

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının məlumatlarına görə, Almaniya və ABŞ-dan sonra ən çox sığınacaq tələb edilən ölkə Türkiyə olub.

Musavat.com-un məlumatına görə, Suriya və İraqda davam edən qarşıdurmalar, bəzi ölkələrdəki humanitar vəziyyət səbəbindən ötən il sığınacaq tələb edən insan sayı Bosniya müharibəsindən sonra ən yüksək səviyyəyə çatıb. BMT-nin Qaçqınlar Üzrə Ali Komissiyasının 2014-cü il hesabatında yer alan məlumata görə, keçən il 866 min şəxs sığınacaq tələb edib.

Siyahıda 173 min sığınacaq tələbi alan Almaniya birinci, 121 min sığınma tələbi alan ABŞ ikinci olub. Siyahıda üçüncü yeri 87 min 800 tələblə Türkiyə tutub.

Türkiyə hərbi blok yaradır

“Ankaranın hədəfi hərbi texnikanın idxalı deyil. Əsas hədəf hərbi texnikanın öz ərazimizdə istehsalı üçün xarici ölkələrlə əməkdaşlığı genişləndirmək, hərbi birlik yaratmaqdır”.

Azvision.az-ın məlumatına görə, bu barədə Türkiyə müdafiə nazirinin müavini İsmayıl Dəmir bildirib.

O, İtaliyanı həmkar Djoakino Alfano ilə görüşdə deyib: “Bizə məhsul satmaq üçün ümidlə gəlməyin. Amma əgər siz Türkiyə ərazisində hərbi texnikanın istehsalı üçün əməkdaşlıq təklif edirsinizsə, biz bunu müzakirə edə bilərik”.

İ.Dəmir T-129 döyüş türk vertolyotunun hazırlanması, hərbi təyyarələrin və gemilərin istehsalı üzrə perspektivli türk-italyan layihələri haqqında iki ölkə arasındakı mövcud əməkdaşlığı yada salıb.

D.Alfano isə vurğulayıb: “Biz sadəcə öz məhsulumuzu satmaq üçün yox, həm də Türkiyəyə yeni texnologiyalar və investisiya gətirmək istəyirdik. Silah idxalı sahəsində İtaliya Türkiyə üçün başqa tərəfdaşlardan daha əlverişlidir”.

O, İtaliyanın “Eurosam” konseminin Türkiyənin elan etdiyi raket əleyhinə müdafiə (EDM) sistemi üçün uzaq məsafəli zənit-raket komplekslərinin alınması ilə bağlı tenderdə iştirakını xatırladı və ölkəsinin yeni texnologiyaları Türkiyəyə verməyə hazır olduğunu söyləyib.

Bu gün 19 dərəcə isti olacaq

Martın 27-də Bakı və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Bu barədə APA-ya açıqlamasında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun direktor müavini Gülşad Məmmədova deyib.

Mülayim cənub küləyi əsəcəyi, axşam buludların artacağı gözlənilir. Gecə 5-7, gündüz 11-16 dərəcə isti olacaq.

Bölgələrdə hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi, bəzi yerlərdə duman olacağı gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Aran rayonlarında gecə 4-8, gündüz 11-16 dərəcə isti, bəzi yerlərdə 19 dərəcə isti, dağlarda gecə 2 dərəcə şaxtadan 3 dərəcəyədək isti, gündüz 7-12 dərəcə isti olacağı ehtimal olunur.

"Onlar ölkəyə rəhbərlik etsələr, sevmədiklərini küçədəcə öldürərlər"

Satıraçı - şair özünə qarşı mənəvi terror kampaniyasının aparılmasından şikayət edir: "Mənim iradəm o idi ki, xalqın adından yalançı bəyanatlar verməyin"

Hazırda Belçikada mühacirətdə olan satıraçı-şair Mirzə Sakit sosial şəbəkədəki statuslarında özünə qarşı mənəvi terror kampaniyasının aparılmasından şikayətlənir. Bu terrorun detallarını və müəlliflərini öyrənmək məqsədilə onunla virtual söhbət etdik. Müsahibimizdən öncə problemin hardan və necə qaynaqlandığını soruşduq. O dedi:

- Əslində hamımızın bir problemimiz var və o problemlərimizi də hər gün qabardırıq. Həmin problemlərin konkret ünvanlarını çoxsaylı insanlar kimi mən də göstərirəm və hamı kimi bu haqda mən də yazıram. Necə olur ki, başqaları bu haqda yazanda demokratik hesab olunur, amma mən yazanda qan düşür.

Əgər bu problem bir nəfərin şəxsi ədavətini hesab olunursa heç kim bu haqda bir kəlmə də olsa yazmaz və deyərlər ki, insanın şəxsi işlərinə müdaxilə etmək olmaz...

Mən də öz növbədə həmin bu ümumi problemlərimiz haqda yeganə tribunam olan sosial-şəbəkələrdə yazmışam. Məsələnin görünən tərəfi budur ki, bu problemlərin yaranma səbəblərinin mənəvi bu hakimiyyətədirsə, eyni zamanda müxalifətin də burada öz payı var, vətəndaşların da... Zaman-zaman Əli Kərimlini də, İsa Qəmbəri də haqlı olaraq tənqid etmişəm və bu davamlı da olacaq... (Hələ Arif Hacıliyə "bismillah" etməmişəm).

Mən də vətəndaş olaraq, öz suç payımı da etiraf edirəm. Cəmiyyətdə yaranmış bütün bu arzuolunmaz halların baskarları hər birimizik. Bunun daha çox qabarıq hissəsi siyasi fəaliyyətlə məşğul olan insanların payına düşür. Mən də bunları deyəndə nədənsə əyriyə gözündə çox əcaib görünürəm... Necə ki:

"Bir sözüme düz papağım yan düşür,

Ay həzərat, mən nə desəm qan düşür..."

- Yeni tənqidlərinizi yazandan sonra nələr baş verib, nələr yaşanıb?

- Mənim tənqidi yazılar yazmağım yeni iş deyil və bunu facebook üzərindən etməmişəm,

Mirzə Sakit

ilk tənqidi yazılarım bu gün mənimlə dartsan adamların məhz öz qəzetlərinin səhifələrindən başlayıb. O zaman "Eşq olsunlar"ın ağuşunda itib-batırdım, indi də həmin adamların "Lənət olsun" mükafatlarının daim qonağıyam. Məni tanıyanların hər biri gözəl bilir ki, mənim üçün tənqid etmə məhdudiyəti yoxdur; kimi istəsəm tənqid edirəm, hətta dostumu da, qohumumu da, özümü də... Milli Şura yaranmamışdan öncə İctimai Palata deyilən bir qurum var idi, mən də o qurumun üzvü idim və buna baxmayaraq həmin qurumun yararsız olduğunu hər zaman tənqid edirdim. Gördüyünüz kimi də o qurum iflasa uğrayaraq öz yerini başqa bir ölü qurum olan Milli Şuraya verdi. Milli Şuranın da ömrü lap az oldu. Son prezident seçkilərindən dərhal sonra Milli Şura öz ömrünə əlvida deyərək əbədiyyətə qovuşdu. Bu gün Şura adı altında keçirilən mitinqlərin o Şuraya qətiyyətlə daxil yoxdu. Onu da deyim ki, həmin Milli Şuranın arxitektoru, hörmətli rejissorumuz cənab Rüstəm İbrahimbəyov zamanında öz missiyasını başa vurub, Şuradakılara İctimai Palata kimi əlvida deyərək çıxıb getdi və sonradan "Gözlə gələcəyəm qurbanın olum", - desə də, fakt budur ki, gəlmədi. Ona

görə gəlmədi ki, bu adam Azərbaycanda anti-demokratik idarəetmənin köklü şəkildə dəyişməsinə qətiyyətlə maraqlı olan şəxs deyil. Onun bu hakimiyyətdən xırda bir "dost incikliyi" vardı, o incikliyin səbəbindən də Milli Şura doğuldu. Doğulan kimi də yeni doğulan "körpə" ana bətnində olarkən kəllə-beyin travması aldığından, yuxarıda dediyim kimi, dünyasını dəyişdi. Bu bir.

İkincisi, Milli Şuranın etəyindən yapışib əlində dəstəvuz edən "Yurd" adlı təşkilat öz acı taleyinin ömrünü bir az da uzatmaq üçün Milli Şura adından yararlanmağa çalışdı. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanda AXCP adında partiya yoxdur, bu partiyanın adından spekulasiya edən insanlar var. AXCP-ni mərhum Əbülfəz Elçibəy özü ilə götürüb apardı. Ona görə apardı ki, o bilirdi onu ən çox söyən, özü də ağır təhqirlərlə söyən "Yurd" əcinnə-şəyatlərini O da fikirləşdi ki, söylərsə heç olmasa məni söysünlər partiyayı yox... "Yurd"çuları tənqid etməyimi heç vaxt gizlətməmişəm, necə ki, bu hakimiyyətə açıq tənqid etdiyim kimi onları da hər zaman açıqca tənqid etmişəm. Gerizəkali insanlar bəzən mənə deyirlər ki, sən o adamlarla

şəxsi ədavət aparırsan. Onların bu ittihamı kökündən yanlışdır, mən şəxsi ədavət aparmıram, onlar mənə yamanlıq edən vaxtlar mən tək deyildim, ailə üzvlərimin sayı yeddi nəfər idi, yeddi nəfər insanın bu cəmiyyətin üzvləri olduğunu nəzərə alsaq, deməli, onlar yeddi nəfər Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı çox böyük günah işlədiblər.

- Mirzə, konkret problemin hansı situasiyadan sonra yenidən alovlandığına qayda bilirikmi?

- Bu yaxınlarda rəhmətlik Milli Şuranın funksionerlərindən biri Eldəniz Quliyev cənabları öz facebook səhifəsində mənim haqqımda çox təhqirli məzmununda bir neçə statuslar paylaşdı. Mən də onun öz yazdığı statusları "kopyalayıb" öz səhifəmdə paylaşaraq, insanlara təqdim etdim. Və yazdım ki, baxın, özünü ziyalı adlandıran bir şəxsin yazdığı təhqirlərə fikir verin. Hətta o yazılarında mənim valideynlərimi də təhqir etməkdən çəkinməmişdi. Mənim iradəm o idi ki, xalqın adından yalançı bəyanatlar verməyin. Çünki Milli Şura bəyan edərək demişdi ki, "Xalq mitinq tələb edir"... Mən demirəm ki, bu xalq bu hakimiyyəti sevir... Mən deyirəm ki, bu xalq bu hakimiyyəti sevmir, amma qorxur. Sənə də inanmır, çünki güvənci yoxdur sənə. Ona görə də xalqın adından yalançı bəyanatlar vermək xalqa qarşı böhtan deməkdir. Bax, mən bunu demişdim. Amma buna görə mənə təhqir etmək, özü də bu təhqirlərin məhz özünü "ziyalı" adlandıran bir kəs tərəfindən səslənməsi Milli Şuranın vəfatının ildönümünə təsadüf etdi. Bir də ki, cənab Eldəniz Quliyev orda yazır ki, guya mən Cəmil Həsənlini və Rüstəm İbrahimbəyovu təhqir etmişəm. Bu, tamamilə yalandır. Mən onun məni təhqir etməsindən sonra baxmışam ki, onun yazdığı statusun altında Əli Kərimlinin başdanxarab bir emisi oğlu var, İncilab Kərimov. O adamın orda mənə hansı söylüşləri yağıdmasından sonra belə qərara gəldim ki, İncilab Kərimov "Yurd" təşkilatının üzvü yox, "Əməli partiya"nın üzvüdür... Ona görə də orda mən İncilab Kərimovun, Eldəniz Quliyevin, Əli Kərimlinin adını çəkməmişəm... Ən acınacaqlısı isə o idi ki, Eldəniz Quliyevin məni söylüşlərə qərq etdiyi statusu "Yurd" təşkilatının rəhbərlərindən Gözəl Bayramlı, Fuad Qəhrəmanlı və o biri funksionerləri də sevincək "layk" etmişdilər. Amma birinin də vicdanı çatıb orda yazmamışdılar ki, adamı təhqir edirsinizsə də, valideynləri ilə nə işiniz var...

- Adm çəkdiyiniz şəxslərdən başqa sizlə ədavət aparan başqa kimlər var?

- Bundan başqa hazırda Hollandiyada yaşayan dostum Fikrət Hüseynli lap "gül vurdur". Deməli, Fikrət bəy Eldəniz Quliyevi önləməyi bacardı. O məni təhqir etmə yarışının qalibi oldu. Yəni də Gözəl Bayramlı, Fuad və onların əcinnə-şəyatlərini Fikrət bəy statusunun altına qondular. Eybi yox, təhqir etsinlər. Bu təhqirlər və yamanlamalarla məni susdurmaq fikrindədirlərsə, yazıq adamlardırlar. Mənə qərribə gələn o oldu ki, axı bu Fikrət bəy özü bir neçə il bundan öncə Avropa şəhərlərinin birində gecə vaxtı küçədə dəli kimi öz-özünə "Ay Əli Kə-

Əfv ümidləri may ayına qaldı

Gülağa Aslanlı: "İqtidar-müxalifət dialoqunun yarandığı görüntüsünün sonu oldu"
Mirvari Qəhrəmanlı: "Əfv həmişə ölkə üçün imicdir"

Məlum olduğu kimi, prezident İlham Əliyev martın 18-də Novruz bayramı ilə əlaqədar əfv sərəncamı imzaladı. 101 məhbusa şamil olunan sərəncamla tanınmışlardan Bəşir Süleymanlı (Demokratiyanın Tədrisi Mərkəzinin (SMDT) icraçı direktoru), ilahiyyatçı Anar Qasımlı, 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin qarşısında "Hicab azadlıq" adı ilə keçirilən aksiyada tutulan Ramil Vəliyev və "NIDA" Vətəndaş Hərəkatının üzvü Orxan Əyyubzadə azadlığa buraxıldı.

Qarşıdan Avropa Oyunlarının gəldiyini nəzərə alsaq, siyasi məhbusların əksəriyyətinin həbsdə qalması hakimiyyətə yenidən başağrı gətirəcək. Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, yarışlar öncəsi Azərbaycan iqtidar məhbus problemini həll etməlidir. Bu baxımdan may ayına olan ümidlər yüksəkdir.

Müsavat Partiyası İcra Aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı əfv sərəncamını belə dəyərləndirdi: "Əfv Müsavatın verdiyi etiraz bəyanatında qeyd edilirdi ki, siyasi məhbus problemini həll etmədi. Eyni zamanda bu əfv Azərbaycanda guya iqtidar-müxalifət dialoqunun yarandığı görüntüsünün də sonu oldu. Hakimiyyət bununla müxalifətlə heç bir dialoqa getmədiyini təsdiqlədi. Partiyamızdan siyasi məhbus olanların sayı getdikcə artmaqdadır. Bu əfvlə 2-3 nəfər azad oluna bildisə, onların heç biri həbsdən buraxılmadı. Müsavat bundan əvvəlki Məclis iclaslarında başqan müavinləri azad olunmazsa, o zaman Avropa Oyunlarının boykot olunması ilə bağlı iştirakçı dövlətlərə müraciətlərin ediləcəyi məsələsini gündəmə gətirib. Yəqin ki, partiyamızın aprelin 4-nə təyin olunmuş Məclisində bu barədə qərar qəbul ediləcək. Ondan sonra son qərarımızı verəcəyik".

Gülağa Aslanlı may ayında əfv sərəncamının veriləcəyi barədə yayılan xəbərlərə də aydınlıq gətirdi: "Azərbaycan hakimiyyətindən nəse gözləmək düzgün deyil. Çünki etdikləri hərəkatların heç biri ölkə daxili və beynəlxalq aləmdə yaranan situasiyaya adekvat deyil. İndidən may əfvi ilə bağlı bir fikir söyləmək mümkün deyil".

Əfvlə bağlı əsas fəaliyyət göstərən qurumlardan biri İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupudur. Təsədüfi deyil ki, qurumun Yeni ildə Əfv Komissiyasına təqdim etdiyi siyahından 10, son əfvdə isə 4 nəfər azadlığa buraxılıb.

İşçi Qrupunun üzvü Mirvari Qəhrəmanlı fəaliyyətlərini davam etdirəcəklərini bildirdi: "Əfv düşüncələri də bu ölkənin vətəndaşlarıdır. Çoxlu sayda ailə şad olub. İşçi Qrupu öz fəaliyyətini davam etdirəcək. Əfv həmişə ölkə üçün imicdir".

□ Cavancı ABBASLI

rimli heeeyyyy..." (bu hissə qeyri-etik olduğundan, ifadələri yazmırıq - S.T.) deyəndə və mən ona irad bildirib deyəndə ki, ay qardaş adamın özünü söylərsə dedəsi ilə nə işin var axı. O da "məhz elə onun dedəsi söylməli ki, belə bir "mrazı" əkib başımıza bəla edib", deməsi idi... Bundan başqa, təxminən üç ay öncə Fikrət bəy Cəmil Həsənlini kukla və Milli Şuranı da kukla teatrı adlandırdı, indi də kimlərsə xoş gəlmək üçün yazdığı o statusu gördəndə sonra bir daha "Yurd" virusunun insanları üçün necə qorxulu bir xəstəlik olduğuna əmin oldum...

- Bunun arxasında AXCP rəhbərliyinin ola biləcəyini düşünürsüz?

- Özünüz əmin olmaq üçün dediyim adamların facebook səhifələrindəki təhqirli statusla-

n izləsəniz həmin "laykovşiklərin" "Yurd" rəhbərliyi olduğuna əyani şəkildə görə bilərsiniz.

Bu rəhbərlik bu ağılla, bu təfəkkürləmi ölkəyə rəhbərlik etmək iddiasındadır? Bu adamları yaxından tanıdıqma görə sizi əmin edib bildirirəm ki, bu əcinnələr çox yox, ikicə həftəlik ölkəyə rəhbərlik etsələr, xoşları gəlməyən adamları qətiyyətlə həbsxanalara atmazlar. Ona görə ki, sevmədiklərini küçədəcə təkəlləyib öldürərlər, həbsxanaya da ehtiyac olmaz.

Tanımdan isə bir təvəqqem var: "Dəvəyə qanad, "Yurd" əcinnələrinə hakimiyyət, Mirzəyə də qələmsizliyi qismət etməsin ". Amin...

P.S. Yazıda adları çəkilən hər bir kəsi dinləməyə və onların da mövqelərini dərc etməyə hazırıq.

□ Sevinc TELMANQIZI

"Lamiyə işi"ndə əsas fiqurant, Şəmkinin sabiq icra başçısı, sonradan kənd təsərrüfatı nazirinin müavini olmuş Aslan Aslanovun Şəmkindəki məşhur stadionu ilə bağlı yeni məlumatlar almışıq. Vaxtilə "Aşıq Teymur" sovxozuna məxsus olan stadionu A.Aslanov Şəmkinin icra başçısı olarkən sahib çıxıb. 3 il ardıcıl respublika çempionu olan "Şəmkir" futbol klubu da məhz həmin stadionda uzun illər məşq edib.

A.Aslanov Şəmkindən Bakıya vəzifəyə gətiriləndən sonra isə stadionun qapısı bağlı qalıb. Maraqlıdır ki, A.Aslanov 2000-ci ilin əvvəllərindən istifadəsiz qalan stadionu satmaqdan da vaz keçib. Şəmkindəki alman kilsəsindən arqanı belə satmağı özünə rəva bilən bir məmurun stadionu münasibətdə iştahını illər uzununu saxlamasının səbəbi nə olub?

Qaynağımız deyir ki, Əli-ağa Hüseynov Respublikanın Hərbi Komissarı vəzifəsindən azad ediləndən sonra Səfər Əbiyev komissarlıq sistemini faktiki olaraq Aslan Aslanovun idarəçiliyinə veribmiş: "Aslan Aslanov 2 il müddətində hərbi komissarlıqların 4-cü, 2-ci şöbələri, hərbi polis və hərbi hospitalı idarə edirdi. Rəisləri çıxarıb yerinə istədiyi adamları

Aslan Aslanovun Şəmkir stadionunu

əldən verməsinin sirri

Sabiq icra başçısı stadionu vaxtilə aldatdığı adamlara veribmiş

Aslan Aslanov

təyin etdirirdi. Buna görə Nəcəddin Sadıqovla həmişə davaları da düşürdü. Aslan Aslanov hərbi komissarlıqları idarə etdiyi zamanlarda o vaxt Şəmkinin hərbi komissarı olan Həsərət İsmayılovdan borc adı ilə xeyli pul almışdı. O pulu da geri qaytarmayıb Bakıda vəzifəyə təyin etdirəcəyini vəd edirdi. Sonradan Aslan Aslanov vədini tutmadı, Həsərət İsmayılovun

pulunu da qaytarmadı. Ən maraqlısı da bundan sonra oldu. Aslan Aslanov Şəmkindəki stadionu bu məsələdən illər əvvəl, hələ Şəmkinin icra başçısı olarkən Həsərət İsmayılovun qardaşı, Rusiyada bizneslə məşğul olan Dilqəmin adına rəsmiləşdirmişdi. Aslan Aslanov Həsərət İsmayılovu vəzifəyə təyin etməyində aralarında narazılıq yaranmışdı. Aslan Aslanov

Həsərət İsmayılovu sakitləşdirmək üçün onu qardaşı Dilqəm İsmayılovu Cirdaxan kəndinə bələdiyyə sədri təyin etdirdi. Amma yenə də Həsərət İsmayılovun pulunu qaytarmadı, ona verdiyi vədi də tutmadı. O da stadionu geri qaytarmaqdan imtina etdi. İllərlə həmin stadion da bağlı qaldı".

Yada salaq ki, bu ilin fevralında Şəmkində olduğumuz zaman stadionun sökülüyünün şahidi olmuşduq. Həmin vaxt öyrənmişdik ki, stadion sökülməzdən əvvəl faktiki sahibi Aslan Aslanova müəyyən bir məbləğ təklif olunub, lakin o, pulun azlığını əsas götürərək məbləğlə razılaşmayıb. Sakinlər A.Aslanova 3 milyon manat təklif edildiyini, o isə daha artıq - 10-15 milyon manat istədiyini demişdilər. Bununla da A.Aslanovla sövdələşmə bitdiyini də öyrənmişdik. Aldığımız son məlumatda sövdələşmənin stadionun sahibinin dəyişdirilməsi ilə bağlı prosesin İsmayılovlarla aparıldığı və baş tutduğu da vurğulanır.

□ **E.HÜSEYNOV**
P.S. Yazıda adı hallanan hər kəsi dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Arabir geriye də baxmaq lazımdır...

Hüseynbala SƏLİMOV

Təskinlik də elə ümid kimidir. O da yaşamağa kömək edir. Xüsusən də bir ölkədə baş verənlərin başqa ölkədə də olduğunu biləndə adam azacıq da olsa sakitləşir və düşünür ki, o və onun ölkəsi heç də əlahiddə deyil, oxşar problemlərlə başqaları da qarşılaşırlar...

Biz bir çox neqativ tendensiyaların Azərbaycana Rusiyadan başlanğıc almasına bir növ alışmışıq - orada siyasi texnologiyaların mövcud siyasi sistemi bir az da sərtləşdirmək üçün tətbiq etdikləri "siyasi reseptlər" çox keçmir ki, Azərbaycanda da təzahür edir...

Amma bugünlərdə eşitdik ki, məşhur CNN telekanalı Rusiyada lisenziya almağa müvəffəq olub. Bu xəbər bizi doğrusu, azacıq çaşdırdı, çünki xarici kanallara və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən maliyyələşdirilən yerli QHT-lərə qarşı təpəklər artıq qeyd etdiyimiz kimi, ilk olaraq Rusiyada başlamışdı...

Amma indi məlum olur ki, qonşu ölkənin hökuməti hələ ki ölkəni tamam qapamaqdan uzaqdır. Belə vəziyyət Rusiyadakı siyasi texnologiyaları "kopyalamağa" alışmış Azərbaycanda hansı səbəbdən nəzərə alınmayıb, bu, bizə bir qədər aydın olmadı...

Əslində sərt avtoritar və bir az da kriminal mahiyyətli siyasi sistemlərdə nə baş verirsə, həmin siyasi sistemin məntiqinə uyğun baş verir. Bu məntiqi isə bəlkə də hər şeydən çox məşhur bir lətifə özündə ehtiva edir...

Qərək, meşədə heyvanlar görür ki, dovşan hövranak hara qaçır. Soruşurlar ki, ay dovşan, nə olub, hara belə qaçırısan? Dovşan deyir ki, bəs meşəyə "komissiya" gəlib, kimin dörd qulağı var, tutub kəsirlər! Heyvanlar qayıdır ki, dovşan, sən nədən qorxursan, səninki, iki qulağın var? Cavabında dovşan nə desə yaxşıdır? Dovşan deyir ki, qulaqları əvvəl kəsir, sonra isə sayırlar...

İndi bir çox siyasi sistemlərin məntiqi buna oxşayır - əvvəl adamı həbs edir, daha sonra isə ona iş "tikirlər". Bəzən bu iş "tikmə" prosesi aylarla çəkir və bu müddət ərzində prosesin ilkin gedişi ilə bağlı bəzən hətta biri-birinə zidd informasiyalar belə səsləndirirlər...

Ona görə də adam uzun müddət məlumatsızlıqda qalır. Bilmirsən ki, nə baş verir, ölkənin və onun siyasətinin səmti haradır? Bəzən deyirlər ki, qaradan da tünd rəng olmaz... Prinsipcə, avtoritar sistemin qərçivləri bəllidir - kiçik iqtisadi azadlıqlar və total nəzarət altında olan siyasi həyat. Ona görə də bəlkə də hər şey siyasət üzərində total nəzarətə doğru gedir...

Bunun limiti, son həddi isə bilinmir. Hər dəfə total nəzarətə doğru bir addım da atlanda hamımız heyretində qayıdırıq ki, yeni bu da mümkündür? Amma mümkün ola bilər. Xüsusən də hakimiyyətin nəzarət şəbəkəsi özünün genişlənmə prosesində hansısa daxili və xarici maneəyə rast gəlmirsə...

Azərbaycanın və onun kimi ölkələrin problemi nədedir? Problem ondadır ki, ölkədə güclü cəmiyyət yoxdur. Azərbaycan cəmiyyəti güclü ola bilmədi, hamı güclü cəmiyyət əvəzinə güclü lideri və güclü hakimiyyəti seçdi...

Ona görə də təəccüblənməyə dəyməz. Məsəl var ki, bütün hakimiyyətlər korlanmağa meyllidir, nəzarətsiz hakimiyyət isə korlanmaya bilmir. İndi hamı özündən və başqalarından soruşur ki, görən, hökumət filan işi niyə belə etdi?

Amma heç kim bir sualı özünə vermirdi: hökumətin filan işi filan cür etməsi üçün sən nə etdin?..

Heç kim heç nə etmək istəmir. Hamı düşünür ki, hakimiyyət nə etmək lazım olduğunu bilir. Onda təəccüblənmək də lazım deyil - hakimiyyət məhz özünün bildiyini və istədiyini edir...

Azərbaycan bir tərəfə, deyəndə ki, Rusiyada da güclü cəmiyyət yoxdur, dərhal qayıdırlar ki, o boyda Rusiyada güclü cəmiyyət yoxdur? Məsələ də ondadır ki, yoxdur. Olsaydı müxalifət Boris Nemtsovun qətlini ölkədəki siyasi atmosfərə qarşı etiraz aksiyasına çevirə bilərdi...

Amma bacarmadılar. Ya da etmək istəmədilər. Bir-iki il əvvəl Rusiya siyasətində yeni bir fiqur gördündü - Aleksey Navalny. Bu adam hələ də üzücü məhkəmə proseslərindən canını qurtara bilmir...

Sonra da deyirlər ki, nə Rusiyada, nə də coğrafi və siyasi məzmun baxımından ona yaxın olan ölkələrdə hakimiyyətin siyasi opponentləri təqib olunmur. Amma bu, tamam yanlışdır - bu hakimiyyətlər ən kiçik opponentlik cəhdlərini belə cavabsız qoyurlar...

Amma arabir geriye və bir azacıq da irəli baxmaq lazımdır. Geriyə baxsaq ilk növbədə itirilmiş şansları, irəliyə baxsaq isə siyasi dalan görürük...

Xüsusən də nəzərə almaq lazımdır ki, bəzən gələcəyin suallarının cavabı keçmişdə olur və bu cavabları tapmağın bir resepti var: keçmişdən kül yox, od götürmək lazımdır...

Donuz qripi dünyanı sürətlə bürüyür

Türkiyədə can alır, Azərbaycana da keçə bilirmi?

Türkiyədə bu günə kimi 33 nəfər H1N1 virusundan (donuz qripi) dünyasını dəyişib. Bunu ölkənin səhiyyə naziri Mehmet Müezzinoğlu yerli mediaya müsahibəsində deyib. Lakin onun sözlərinə görə, insan tələfatı olsa da, qorxulu epidemiyə yoxdur.

Müezzinoğlu qeyd edib ki, H1N1 virusu diaqnozu qoyularaq ölənlərin 60 faizi ağıciyər xəstəliyindən, eləcə də digər xroniki xəstəliklərdən əziyyət çəkənlər olub: "Onların yarısı da 65 yaşdan yuxarı olan xəstələr, səhhatində heç bir problem olmadan və sırf bu virusdan ölənlər 18 nəfər isə 20-25 yaş arasındakı gənclər olub".

İnfeksiya xəstəlikləri və klinik mikrobiologiya mütəxəssisi Paşa Göktaş bildirib ki, ölkədə donuz qripi epidemiyası halında olmasa da, getdikcə artır. O, vəziyyətin nəzarətdə olduğunu da vurğulayıb.

Donuz qripi ilk dəfə 1931-ci ildə aşkar edilmiş təhlükəli təneffüs yolu xəstəliyidir. İlk dəfə bu xəstəliyi Amerika alimi Riçard Şoup aşkar edib. Sinfine görə donuz qripinin ən geniş yayılmış növü olan A tipli virusa aiddir. Virus hava-damcı yoluyla yayılır. Simptomları yüksək hərarət, kəskin öskürək, yanğı, boğazda ağrı, zökəm, baş və əzələ ağrıları, bəzi hallarda qusma və ishaldir.

Donuz qripi virusu insanlarda qrip yaradan virusdan fərqlənir. Donuzlarda olan bu virusa donuzla yaxın kontaktda olan insanlar da yoluxa bilər, amma bu, çox az hallarda baş verir. Əvvəllər də donuz qripi epidemiyası qeydə alınıb. Bunlardan ən böyüyü 1976-cı ildə Amerika ordusunda baş verən epidemiyadır. Hazırda Meksikada aşkar edilən virus yeni tipli virusdur və əvvəllər nə insanlarda, nə də donuzlarda qeydə alınıb.

BMT, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı və əksər ölkələrin müvafiq qurumları A\H1N1 virusuna qarşı mümkün tədbirlərin görülməsinə baxmayaraq, ona yoluxan insanların və ölənlərin sayı durmadan artır. ABŞ-ın Epidemiyadan Müdafiə Bürosu rəsmi olaraq təsdiq edib ki, bu virusun insandan insana yoluxma xüsusiyyəti mövcuddur. Lakin prosesin

nə dərəcədə yüngül baş verməsini və buna görə də epidemiyaya təhlükəsinin nə qədər böyük olması hələ öyrənilir. Məlumatlar yeni yoluxma halları ilə tutuşdurulur və daim yenilənir.

Bu qrip yüksək patogen virus ştamının törətdiyi kəskin infeksiya xəstəlikdir. Virus çox asanlıqla insandan-insana hava-damcı yolu ilə keçir və bir neçə saatdan 7 günə qədər olan müddətdə özünü göstərir. Uşaqlar, xüsusən də azyaşlı uşaqlar daha uzun müddət ərzində potensial yoluxdurucu ola bilər.

Donuz qripinə yoluxma müxtəlif yollarla baş verir. Xəstəlik ilk növbədə artıq donuz qripinə tutulan xəstə adamları yaxın ünsiyyət vaxtı, öskürək və asqırma zamanı ağız seliyi zərəciklərinin havadan digərinin nəfəs yoluna düşməsi nəticəsində yayılır. Xəstə donuzla-

rın olduğu fermalardakı insanlar da xəstəliyə yoluxmaq təhlükəsi ilə üzleşirlər.

Bu virus tutulduğu təsdiqlənmiş şəxslər xəstəxanaya yerləşdirilmədiyi hallarda və ya xəstələnmə şübhəsi olan şəxslər ev şəraitində, ən azı xəstəliyin başladığı ilk 7 gün ərzində təcrid edilməlidir. Bu zaman həkimlər adi qrip epidemiyası zaman verdikləri məsləhətləri təkrar edirlər: əlləri sabunla əsaslı şəkildə yumaq, xəstə adamlarla yaxın kontaktdan çəkinmək və nəfəs yollarını tənizlə bağlamaq lazımdır. Birdefəlik burun desmallerindən istifadə etmək və burunu siləndən sonra onu dərhal atmaq lazımdır. Tərkibində spirt olan məhlullar da yaxşı dezinfeksiya edir.

Xəstəliyin ilkin əlamətləri müşahidə edildikdə təcili evə həkim çağırmaq, çoxlu miqdarda maye qəbul etmək, maska və ya pambıq tənizli maska taxmaq, əlləri tez-tez sabunla yumaq lazımdır. Ailədə xəstə şəxslə təmas zamanı gigiyena qaydalarına əməl edilməlidir. Profilaktiki tədbirlər kimi kəskin respirator xəstəlikləri (hərarət, öskürək, zökəm) və qripin digər əlamətləri olan şəxslərlə yaxın əlaqədən mütləq qorunmaq lazımdır. Mütləq evdə qalmaq, işə və ya təhsil müəssisəsinə getməkdən, kütlə ilə təmasdan çəkinmək, insanlarla təmasa girməmək üçün ailə üzvlərinə və yaxınlara xəstəliklə bağlı məlumat vermək lazımdır. Həmçinin gözlərə, buruna və ağıza toxunmamağa çalışmaq, sağlam həyat tərzi keçirmək, o cümlədən normal yuxuya riayət etmək; vitaminlərlə zəngin qida qəbul etmək, fiziki aktivliyi artırmaq, xəstələnməkdən evdə qalmaq və tibbi xidmətə müraciət etmək vacibdir.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Martin 21-də Gürcüstanın Azadlıq meydanında eks-prezident Mixail Saakaşvilinin tərəfdarları etiraz aksiyası keçirib. 40 minə yaxın insanın iştirak etdiyi mitinqdə hökumətin istefası tələb olunub. Monitor vasitəsilə mitinqdə çıxış edən Saakaşvili xalqı Gürcüstan hökumətini yola salmağa çağırıb. Məlumdur ki, hər bir ölkədə baş verən proseslər qonşu dövlətlərə dolayısı yolla təsir edir. Ekspertlər bildirir ki, qarşidan parlament seçkiləri də gəlir, bu baxımdan qonşu Gürcüstanda baş verənlərin Azərbaycana təsirinin olacağı istisna deyil... Gürcüstanda keçirilən mitinqlər zamanı qonşu dövlətdə səfərdə olan Müsavat rəhbərlərindən biri, başqan müavini Elman Fəttah partiyanın yaxın günlərdə kütləvi aksiyalara start verəcəyini bildirdi: "Müsavat aksiya ilə bağlı qərarını verib. Martin 18-də Mitinq Komitəsi formalaşdırılıb. Aksiyaya hazırlıq prosesi davam edir. İş bölgüləri aparılıb.

Gürcüstandakı aksiyaların Azərbaycana təsiri...

Aprəl ayında Bakıda mitinqlər planlaşdırılıb; İqbal Ağazadə isə aksiyaların əleyhinədir

Aprəl ayı ərzində Müsavat Partiyası qarşidan gələn seçkilər, ölkədə baş verən proseslər və manatın ucuzlaşması ilə bağlı mitinq keçirməyi planlaşdırır. Gürcüstandakı aksiya xüsusi bir hadisə ilə bağlı olmayan etirazdır. Orada iki ildən sonra seçkilər olacaq. Azərbaycanla müqayisədə iqtisadi cəhətdən bir ciddi hadisə də baş verməyib. Saakaşvili hazırda müxalifətdə olduğuna görə gücünü yoxlamaq üçün mitinq keçirib. Biz bu barədə görüşlərimizdə məlumat

aldıq. Gürcüstan demokratik bir ölkədir. Bunun göstəricisi ki, şəhərin mərkəzində müxalifət istədiyi şəkildə mitinqini keçirir".

Elman Fəttah Gürcüstandakı aksiyanın kütləviliyindən və Azərbaycanda vətəndaşların müxalifətin çağırışlarına qoşulmamasına dair sualımıza belə cavab verdi: "Tamam fərqli məsələlərdir. Çünki Gürcüstanda müxalifətə qarşı hər hansı bir təzyiqli kampaniyası aparılmır. Ora-

İqbal Ağazadə

da, ümumiyyətlə, siyasi məhbus yoxdur, gənc fəallar həbs edilmir. Tam azad və demokratik bir ölkədir. Bizdə isə 100-dən çox siyasi və vicdan məhbusu var. Müsavat başqanının üç müavini həbsdədir. Digər təşkilatların nümayəndələri ağır ittihamlarla həbsə atılıblar. Sərbəst toplaşmaq azadlığı tam təmin olunmur. "Məhsul" stadionu ilə Gürcüstandakı meydanı da müqayisə etmək olmaz. Çünki bizdə mitinq gələnlər xüsusən yoxlamadan keçirilir. İşdən qovulma kimi hədə-qorxular olur. Bu da insanlarda xof yaradır. Nəticədə kütləvilikə nail ola bilmirik. Bunların heç biri Gürcüstanda olmur. Əsas fərqlər bunlardır".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə isə tamam fərqli düşündür. O, kütləvi aksiyaların əleyhinədir: "Hesab etmirəm ki, bu gün Azərbaycanda vəziyyəti dəyişmək mümkündür. Seçici, vətəndaş və üzvlərimizlə elə işləmək lazımdır ki, o mexanizm kütləvilikə təmin

Tiflisdə Saakaşvili tərəfdarları hökumətin istefasını tələb edir

Martin 26-da Gürcüstanın baş naziri İrakli Qaribaşvilinin jurnalistlərlə "Holiday Inn" hotelində keçirdiyi görüş zamanı binanın qarşısında bir qrup gənc tərəfdən etiraz aksiyası keçirilib.

APA-nın məlumatına görə, aksiya sabiq prezident Mixail Saakaşvilinin tərəfdarları olan "Azad Zona" təşkilatının üzvləri tərəfindən təşkil edilib.

İştirakçılar hökumətin istefasını tələb edən şüarlarla çıxış ediblər. Aksiya iştirakçıları "Bidzina get!", "Hakimiyyət istefaya!", "Larinin kuponu çevrilməsini dayandırın!" şüarları səsləndirib və plakatlar qaldırıblar.

Etiraz aksiyasının iştirakçıların mehmanxanaya daxil olmaması üçün polis tərəfindən sədd qurulub. Aksiya insidentlərlə başa çatıb.

ede bilsin. Zərurət yaranarsa, o zaman kütləvi aksiyalara və meydanlara çıxmaq olar. 1500-2000 mitinq iştirakçısı ilə proses aparmaq olmaz. Biz görürük ki, yüksək xətlə gedən 3-4 mitinqdən sonra eniş dövrü başlayır. Hədəflər nədir? Konkret bunu müəyyənləşdirən müxalif qüvvələr yoxdur. Xalqın müxalifətdən gözləntiləri tükənib. Bu situasiyanı də-

yişməliyik. Bunun üçün mariflənmə lazımdır. Hazırda Azərbaycanda müxalifətin Gürcüstandakı kimi, kütləvilikə nail olacağı fikrini söyləmək yanlış olar. Kim özünü aldatmaq istəyirsə, bu tamam başqa məsələdir. Mən üzvlərimi aldatmaq niyyətində deyiləm. Hesab edirəm ki, bu gün o mərhələ deyil".

□ Cavanshir ABBASLI

Xəbər verildiyi kimi, Novruz bayramı ilə əlaqədar müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin rəhbər heyəti cəbhəboyu rayonlarda yerləşən hərbi hissələrdə olub. Nazir səngərlərdə əsgərlərlə görüşərkən iki mühüm bəyanat verib. Z.Həsənov "ilk zərbədə düşmənin 70 faizini məhv edəcəyik" deyib, əsgərlərlə çörək kəsərək "yaxın vaxtlarda bir yerdə vuruşacağıq" söyləyib.

Nazirin bəyanatlarına Azərbaycan Milli Strateji Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Natiq Miri və Qarabağ qazisi Rey Kərimoğlunun münasibətini öyrəndik.

N.Miri deyir ki, erməni ordusu dağılmaq üzrədir, mənəvi-psixoloji deqradasiya içindədir. Düşmən ordusunda əsgərlərin əhval-ruhiyyəsi sıfır səviyyəsindədir. Bu məqamda nazirin açıqlaması gözənilən və yerində olub: "Nazirin açıqlaması Azərbaycan əsgərinə psixoloji üstünlük vəd edir, ruh yüksəkliyini artırır. Ordumuzun təchizatı, müasir silahlarla təmin edilməsi, düşməndən qat-qat güclü bir vəziyyətə gətirilməsi də psixoloji üstünlüyü Azərbaycan tərəfinə edir. Düşünürəm ki, lokal hərbi əməliyyatlar nəticəsində bir neçə həftəyə Azərbaycan özünün ra-

yonlarını işğaldan azad edə bilər".

N.Miri hesab edir ki, nazirin açıqlaması regionda baş verən geosiyasi vəziyyətə uyğundur: "Regionda ABŞ, Avropa və Rusiya qarşidurması var, Ukraynada böyük bir savaq gedir. Rusiya getdikcə daha çox itirir və aqressivliyi də artır. İttidliklərini pərdələmək üçün Rusiya regionda manevrlər etməyi düşünür. İtirilən Ukraynanı Cənubi Qafqazın strateji ölkəsi ilə kompensasiya etmək istəyini açıq bürüzə verir. Fikrimcə, bu, asan məsələ olmayacaq. Azərbaycana konkret nələrsə verilməsə, Azərbaycandan nələri isə almaq çox çətin olacaq. Üstəlik, üfüqdə Rusiya, Türkiyə və Azərbaycan yaxınlaşması var. Nəzərə almaq lazımdır ki, hər an regionda ictimai-siyasi, hərbi vəziyyət dəyişə bilər və Azər-

Müdafiə nazirinin müharibə bəyanatlarına reaksiyalar gəldi

Natiq Miri:
"Baş verənlər yeni bir siyasətin təzahürləridir"

baycan yaranmış vəziyyətdən istifadə edərək işğal olunmuş torpaqlarını azad edə bilər".

N.Miri bildirdi ki, Azərbaycan işğal edilmiş torpaqların hərbi yolu ilə azad etmək üçün qısa zamanda çox böyük işlər görüb: "Bu yöndə çox ciddi hazırlıqlar görülüb. Azərbaycan ordusu düşməni işğal edilmiş torpaqlardan təmizləmək iqtidardadır. Nazirin son açıqlaması təkəcə Azərbaycan cəmiyyətinə deyil, həm də Ermənistan auditoriyasına hesablanıb.

Rey Kərimoğlu:
"Zakir Həsənovun bəyanatının real əsasları var"

Bu gün Ermənistanda mərkəzdənqəçmə prosesi gedir. Düşmən ordusuna endirilən zərbələr, ardıcıl verilən tutarlı cavablar erməni əsgərləri qaçaraq canlarını qurtarmağa sövq edir. Artıq erməni əsgərlər onları cənayətə sürükləyən məsuliyyətsiz rəhbərlərinin əsassız tənbəhlərinə tuş gəlməmək üçün silahı atıb ağı bayraqla bizim tərəfimizə keçirlər. Bu çox ciddi prosesin başlanğıcıdır".

N.Miri bildirdi ki, son zamanlar düşmən ordusunun çox

böyük itkilər verməsi, Azərbaycan ordusunun fəallaşması regionda yaranmış geosiyasi vəziyyətə bağlıdır: "Azərbaycanın Qarabağ cəbhəsindəki siyasətində dəyişikliklər baş verib. Baş verənlər yeni bir siyasətin təzahürləridir və bu basqılı siyasət artan xətlə davam edəcək. Zakir Həsənovun səngərə gedib əsgərlərlə bir boşqabdan çörək yeməsi çox müsbət hadisədir. Mənəvi psixoloji cəhətdən əsgərlərə ruh verir. Komandir öndə olduğu təqdirdə əsgər torpaq uğrunda canından belə keçməyə hazır olur. Bu hadisənin baş tutmasına görə naziri təbrik etmək olar".

Qarabağ qazisi Rey Kərimoğlu bildirdi ki, Z.Həsənov nazir təyin olunandan sonra ordumuzda müsbət dəyişikliklər baş verib, əsgər və zabitlər arasında ruh yüksəkliyi yaranıb: "Bu, düşməne verilən cavablar da da özünü göstərir. Azərbaycan ordusunun şəxsi heyəti müdafiə nazirinə güvənir. Bu çox vacib bir məqamdır".

R.Kərimoğlu döyüşdüğü günləri xatırlamaqla fikrini davam etdirdi: "1992-ci il fevralın 1-2-də Ağdamda "Fərrux" deyilən bir yüksəklik vardı, ağır dö-

yüşlərdən sonra həmin yüksəkliyi almışdıq. 2 gün idi ki, heç yemək də yeməmişdik. "Fərrux" əməliyyatından sonra kəndin müdafiəsində dayanan əsgərlərə o dövrdə Ağdamın icra başqısı olan Səyyaf Verdiyevin adından arasında pendir və kolbasa olan para çörək, bir butulka "Sirab" suyu, 2 qutu "Astra" siqareti, 2 qutu kibrit gətirmişdilər. Elə bildirdik ki, dünya bizimdir, arxamızda bütün Azərbaycan dayanıb, dağ durduğunu hiss edirdik. 15 nəfər idik, elə bildirdik ki, gedib Xankəndini də ala bilərik. Ələlxüsus da bayram ərəfəsində nazirin əsgərlərlə görüşə getməsi ruh verən bir məsələdir. Zakir Həsənov nazir təyin olunandan sonra əsgərə münasibət də, yeməyi də, geyimi də, silahı da dəyişib. Bunu əsgərlər də hiss edir və döyüş ruhu qalxır. Bu çox ciddi bir faktordur".

R.Kərimoğlu deyir ki, nazirin bəyanatları Azərbaycan və Ermənistan cəmiyyətlərində: "Nazir Azərbaycan ordusunun səviyyəsinin işğaldakı torpaqları azad etməyə imkan verdiyini bəyan edir və bunun hər an baş verə biləcəyinə söyləyir. Bu düşmən ordusuna psixoloji baxımdan mənfi təsir edir, biz Qarabağ qazilərini çox sevindirir. Nəhayət ki, ordu ilə komandanlıq, xalq arasında vəhdət var. Arzu edirəm ki, tezliklə işğal altında olan öz ərazimizdə hərbi əməliyyatları başlayaq. Düşmən gec-tez Azərbaycan ordusunun hərbi qüdrətini görəcək. Zakir Həsənovun bəyanatının real əsasları var".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

ABŞ yenidən Qafqaza qayıdır

ABŞ bir müddətdir Cənubi Qafqazda zəifləyən mövqelərini yenidən bərpa etmək üçün ciddi fəaliyyətə keçib. Bu barədə "Yeni Müsavat"a diplomatik qaynaqlardan məlumat daxil olub. Məlumatda mühüm iddialar var. Hələ ötən ilin sonunda Amerikanın Gürcüstan, Azərbaycan və Ermənistandakı vəziyyətdən narahət olduğuna dair informasiyalar artmışdı. Həmin informasiyaların məntiqi bu idi ki, Gürcüstanda Saakaşvilinin hakimiyyətdən getməsi, Ermənistanın Avrasiya İttifaqına qoşulması və Azərbaycanın Rusiyanın artan təzyiqləri Ağ Evi "yeni inqilabi planlar" istiqamətində hərəkətə keçirib.

Amerikanın yeni inqilab planı Tiflisdən başlayır

Vaşinqton Saakaşvilini hakimiyyətə qaytarmaq işinə start verib; prezident İlham Əliyevin çıxışı göstərir ki, Azərbaycan iqtidarı Qərbin planlarından xəbərdardır; mümkündür ki, Gürcüstanda baş verə biləcək inqilabi proseslər ölkəmizə də sıçrasın, amma...

Təsadüfi deyil ki, məhz bu ərəfədə Azərbaycan hakimiyyəti də sözsüz ki, daha ciddi informasiyalara əsaslanaraq, ABŞ-ı yeni rəngli inqilablarda və "beşinci kolon" yaratmaqda ittiham etməyə başladı.

Bu ilin fevralında Vaşinqtonda "Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik və enerji məsələləri" mövzusunda keçirilən konfrans Ağ Evin niyyətlərini bir daha ortaya qoydu. Həmin konfransda əsas diqqətin Rusiyanın Cənubi Qafqaz ölkələrinə neqativ təsirinə və roluna yönəldilməsi ABŞ-ın regionda yenidən "rəngli inqilablar" hazırladığı barədə ehtimalları artırdı. Ağ Evin xarici siyasətinə təsiri olan ekspertlərin iştirak etdiyi həmin konfransda gələn yekdil rəy belə oldu ki, Birləşmiş Ştatların Cənubi Qafqaza münasibətində laqeydliyi region ölkələri tərəfindən Amerikanın zəifliyinin sübutu kimi qəbul ediləcək ki, bu da bölgədə Rusiya və İranın təsirinin güclənməsinə gətirəcək.

Qəzetimizə verilən məlumatda da vurğulan ki, martın 21-də Tiflisin baş meydanında eks-prezident Mixail Saakaşvilinin lideri olduğu Milli Birlik Partiyasının təşəbbüsü ilə keçirilən çoxminli mitinq Amerikanın yeni revanş cəhdi barədə xəbərləri doğruldu. Saakaşvilinin zəifləməsindən istifadə edərək hakimiyyətə gələn rusiyapərəst olixar Bdzina İvanişvili Gürcüstanı yenidən Kremlin təsir dairəsinə sala bilib. Broker-lider tipli siyasətçi olan İvanişvili hazırda hakimiyyətdə bilavasitə təmsil olunmasa da, Gürcüstanı pərdə arxasından yene də özü yönləndirir. Bu iddianı Gürcüstandakı siyasi ekspertlər də müdafiə edirlər.

Saakaşvilinin hakimiyyətdən getməsi ilə Qərbin nəinki Gürcüstan, ümumilikdə regiona təsir imkanları kifayət qədər azalıb. Buna görə də Va-

şinqtonun yenidən Saakaşvilini hakimiyyətə gətirmək prosesinə start verməsi normaldır və görünən də budur ki, bu planın reallaşması üçün Gürcüstanda ictimai atmosfer də uyğundur. Saakaşvilinin son proseslərlə bağlı açıqlaması da çox şey deyir: "Geosiyasi vəziyyət dəyişir. Bizim dostlarımızın mövqeləri isə güclənir. Bütün bunlar mənim Gürcüstan qayıdışına şərait yaradacaq"...

Xatırladaq ki, ötən ilin yay aylarında Saakaşviliyə qarşı bir necə ittiham irəli sürülüb. O, 4,7 milyon dollara yaxın dövlət vəsaitini israf etməkdə, 2007-ci il 7 noyabr mitinqində iştirak edənlərə divan tutmaqda, "İmedi" telekanalının binasına basqında, biznesmen Badri Patarkatsişvilinin əmlakını mənimsəməkdə ittiham edilir. Rəsmi məlumatlarda göstərilir ki, üstəlik, o, istintaqla əməkdaşlıqdan imtina edib və ifadə vermək üçün gəlməyib. Tiflis məhkəməsi Saakaşvili barəsində qiyabi həbs hökümü çıxarıb. Eks-prezident 2013-cü ilin noyabr ayında Gürcüstanı tərk edib və o vaxtdan bir daha vətənə qayıtmayıb.

Gürcüstanda parlament seçkilərinə iki ildən az müddət qalsa da, artıq Qərb dairələrində növbədənkenar seçkilərdən danışmağa başlayıblar. Unutmayaq ki, tarixə "Qızılgül" inqilabı kimi düşən hadisələr Gürcüstanda 2004-cü ilin noyabrında, parlament seçkilərindən sonra başlamışdı.

"Rəngli inqilablar" təcrübəsi göstərir ki, Qərb hakimiyyətlərinin dəyişməsində legitimliyi və "məxməri" xarakteri saxlamaq üçün seçki kampaniyalarından ciddi istifadə edir. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, 2015-ci ildə Azərbaycanda, 2016-da Gürcüstanda, 2017-ci ildə isə Ermənistanda parlament seçkiləri keçiriləcək.

Azərbaycanla bağlı Qərbin hansısa gizli planları olduğu haqda yalnız ehtimallar var. Bir müddətdir ki, ABŞ-la Azərbaycan hakimiyyəti arasındakı münasibətlər tam məlum olmayan səbəblər üzündən gərgindir. Hakimiyyət sözcüləri ABŞ-ı Azərbaycanda inqilab etmək istədi ilə açıq şəkildə suçlayırlar. Bu ilin fevralında Bakıya səfər edən ABŞ dövlət

der ehtiyatlı mövqə sərgilədi. Amma Nulandın səfərindən sonra da Vaşinqtonla münasibətlərin əvvəlki məcraya qayıtması rəsmi Bakının Amerikanın "inqilab hazırlamıq" sözlərinin səmimiyyətinə inanmadığını göstərdi.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Novruz bayramında etdiyi çıxışı əsasən Qərbin tənqidinə yönəltməsi də diqqətçəkəndir. Qərbin Azərbaycana münasibətindən danışıqda hər şey pozulur, inam pozulur", - deyərək fikirlərini belə davam etdirib: "Sanki dünyada yeni bir dəyərlər sistemi formalaşır. Ədalət əvəzinə qeyri-ədalətli yanaşma, bərabərlik əvəzinə qeyri-bərabərlik, düzgünlük əvəzinə riyakarlıq, yalan. Bax, biz buna qarşı mübarizə aparırıq. Əlbəttə, Azərbaycan böyük dövlət deyil, amma bizim də kifa-

lər? Niyə susurlar? Niyə öz səslərini ucaltmırlar? Niyə ölkələri ittiham etmirlər? Cürətlərini çatmır? Avropanın mərkəzində nümayişçilərin etirazına səbəb bir binanın inşası olmuşdur. Bizim bütün Avropa Oyunlarına hazırlıq işlərinə xərclədiyimiz vəsait bir binaya xərclənib. Bəs haradadır "Transparency International"? Niyə bu işlərdə öz sözünü demir? Avropada nəqliyyatla bağlı bir infrastruktur obyektinə var. On ildir inşa edilir. Bizim Avropa Oyunlarının hazırlanmasına xərclədiyimiz ikiqatı qədər oraya pul xərclənib, hələ ki tikintisi qurtarmayıb. Bəs niyə bu barədə danışmırlar?"

Doğrudur, bəzi ekspertlər iddia edir ki, Vaşinqton rəsmi Bakının anti - Qərb ritorikasının səbəblərini Rusiya amili ilə bağlayır. Yəni Qərb paytaxtları Azərbaycanın aqressiv Kreml siyasətindən qorunması üsul-

yet qədər gücümüz var ki, öz sözümlüyü deyək, bölgədə və qitədə gedən proseslərə təsir edək. Bu gün biz görürük ki, dırnaqarası ekspertlər, politoloqlar, keçmiş dövlət xadimləri, mətbuat orqanları sanki Azərbaycana qarşı soyuq müharibə elan etmişlər. Bütün bu səylərin heç bir nəticəsi yoxdur, ola da bilməz. Dünyada elə qüvvə yoxdur ki, Azərbaycan xalqının iradəsinə təsir edə bilsin". Dövlət başçısı "dırnaqarası ekspertlər, politoloqlar, keçmiş dövlət xadimləri, mətbuat orqanları" dedikdə ad çəkməyə də, Amerikada Azərbaycandakı vəziyyətlə bağlı tez-tez keçirilən müzakirələrə işarə etdiyi aydındır.

Prezident Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyəti və korrupsiya ilə bağlı tənqidlərə də sərt cavab verib: "Bax elə Avropanın mərkəzində (Almaniyanın Frankfurt şəhərindəki etirazları nəzərdə tutulmuş) yüzlərlə nümayişçi döyülürək, söyülürək həbs edilirdi. Başqa yerlərdə insanlar boğularaq, güllələnərək öldürülürdülər. Heç kim də buna görə məsuliyyət daşımır. Haradadır o qeyri-hökumət təşkilatları ki, bizi ittiham edir-

larnı anlayışla qəbul edir. Amma hər şey göründüyü qədər sadə deyil. Vaşinqton Rusiya hakimiyyətinin mövqelərini getdikcə Azərbaycanda möhkəmlənməsindən narahatdır. Bu baxımdan mümkündür ki, Gürcüstanda olası inqilabi proseslər Azərbaycana da sıçrasın və ya burdakı müxalifəti də fəallaşdırsın. 2015-ci ilin parlament seçkilərinin hakimiyyət üçün heç də asan keçməyəcəyi və beynəlxalq birliyin şərtlərini yerinə yetirməyəcəyi təqdirdə özünü təcrid vəziyyətinə düşəcəyi barədə mesajlar verilib. Azərbaycan hakimiyyəti isə seçki ilində Qərbə "əzələ" nümayiş etdirərək bir sıra QHT təmsilçilərini "Amerikanın adamları" kimi məhkəmə qarşısına çıxarıb, o cümlədən Avropa təsisatları ilə sıx əlaqələri olan hökumət tənqidçilərinin həbsini sanksiyalaşdırıb.

Amerikanın yeni inqilab planlarına baxmayaraq, o da faktır ki, Azərbaycan hakimiyyətinin mövqeləri indi kifayət qədər güclüdür və Gürcüstandan fərqli olaraq, təşkilatlanmış alternativ yoxdur...

□ Xəbər xidməti

Peşmanlıq qanunu

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Novruz tədbirləri bitib getdi. Uca millətimiz daha bir saxtakar bayramlaşmasını yola verdi. Şəkərbura və paxlava, səməni, Keçəl və Kosa kimi saxta atributlar, personajlar bizim yazıya necə girməyimizi həmişə qəşəng göstərir. Məsələn, hamı paxlava yeyib şişməsindən şikayətlənir. Yaxud yaşılıqları qırıp boz divar şəhərinə çevirdikləri ölkədə nəbəkədə taxıl cücərdilər. Ən maraqlı şikayəti AzDrama zəhmətkeşləri eləmişdilər: onların bir çoxu hökumətin bulvarda, İçərişəhərdə qayırdığı Novruz tədbirlərinə Keçəl və Kosa sifətinə qatılmaqdan imtina etmişdi. Demişdilər ki, qabaqki illərdə fəxri adı (*əməkdar artist, xalq artisti, hökumətin təlxəyi və sairə*) olan artistləri Novruz bayramına sürülmürdülər, indi də getmirik. Qoy "poqonu olmayan" artistlər getsin. Yəni aktyorlar dolayısı ilə Keçəl və Kosa roluna girməyin düşüklük olduğunu bildirdilər. Düz də elədir mənə. Ömrüm yarıdan keçib, mən hələ o murdar görkəmli personajların hansının müsbət, hansının mənfi qəhrəman olduğunu bilmirəm. Ümumiyyətlə, nə işə yaradıqlarını anlamıram. Elə bil icra hakiminin ümumi işlər üzrə müavindirlər.

Alovu söndürüb külü ilə oynayan, Prometeylərini Kürdəxanı zindanında çürüdən millətin tonqal qalayıb hoppanmağı da başqa faciə idi. Ölkənin hər yerində bir saxtakar beş-on odunu qalaqlayıb tonqal qalayır, fotoqraflara poza verirdilər.

Azərbaycan cəmiyyətinin ikiüzlülüğünün daha bir sübutu bayram günlərində sosial şəbəkədə göründü. Tanınmış blogger və fotojurnalist Mehman Hüseynov Bakıda bir əlilin araba ilə avtobusa minmək problemini videoya çəkib yaymışdı. Problem qısa olaraq belə idi: əlil Orxan Adıgözəl dayanacaqda arabası ilə durub, getmək istəyir, avtobus sürücüsü isə onu götürməkdən nümayişkarənə şəkildə imtina edir.

Dünyada aksiom - müzakirə edilməsi belə ayıb olan şeylər var. Məsələn, uşaqlara sevgi, fiziki qüsurlu olanlara hörmət, köməksizlərə qayğı və sairə. Ancaq bizdə bunları hələ müzakirə edirlər. İnternetdə, sosial şəbəkələrdə utanmazlıqla belə şərhlər yazırdılar: "Əlili avtobusa mindirmək sürücünün borcu deyil", "Avropada belədir mi?", "Bəs Mozambikdə necədir? Videosuna baxın", "İndi o şofer işsiz qaldı, uşaqları nə yeyəcək?", "Gücünüz çatırsa hökumətdən yazın" və sairə. Pəncərədən bayıra baxmağa qorxanlar üzərində məhkəmə işi olan, ölkədən çıxışına qadağa qoyulan, dəfələrlə təzyiqlərlə üzlənmiş Mehman Hüseynovu qınayırdılar.

21-ci əsrdə "Əlili avtobusa kim mindirsin" mövzusunda müzakirə edən millətin yaşamaq haqqı yoxdur. Kəskin çıxdı, anlayıram, amma ayrı cür yazmaq da mənasızdır. Camaat Marsda koloniya qurmaq haqda fikirləşir, bunlar velosipedi kəşf edirlər. Sözləşir, elə bu ay İsmayilli rayon icra hakiminin çıxışını oxumuşdum, deyirdi rayonda analoqu olmayan velosiped zavodu qayıracağıq. Anlaşılmırdı burda analoqu olmayan ifadəsi nəyə aiddir: başqa rayonda belə zavodun olmadığına, yoxsa İsmayilli velosiped zavodunda düzəldilən qurğuların dalına vedrə də bağlanacağına?

Dağlıq Qarabağda yaşayan erməni əsgərin qaçıb bizim orduya təslim olması mövzusu aktualdır. Ərəstun Orulu təklif edib ki, onu əsir adlandırmayaq. İsa Qəmbər isə Qarabağ erməniləri üçün "Peşmanlıq qanunu" hazırlamaq təklifi irəli sürüb. Belə qanun Türkiyədə varmış, PKK tərəfdarı olan kürdlər o qanundan yararlanıb təzədən dövlət tərəfə keçə bilirmiş.

Bunlar hamısı gözəl sözlərdir. Ancaq peşmanlıq qanunundan niyə hamımız üçün hazırlanmasın? Sorğu keçirsən sadə vətəndaşların yalan olmasın, bəlkə doxsan faizi bu ölkədə doğulduğundan peşman olduğunu söyləyəcək. Peşmanlıq ümummilli şəkildədirsə, bundan niyə ancaq bir qrup etnik azlıq yararlanmalıdır? Biz də qanuni şəkildə peşman olmaq istəyirik. İstəyirik bizi üçüncü ölkəyə versinlər. Tonqalın üstündən hoppanıb ora düşməyə hazırıq. Hara olur olsun, fərq eləmir. Təki bizim az olduğumuz yer olsun.

Fransanın Qafqaz siyasətində "At gedişi"

Xəbər verildiyi kimi, Fransa prezidenti Fransua Olland aprelin axırlarında Azərbaycan və Ermənistan səfər etməyə hazırlaşır. Fransanın Avropa işləri üzrə dövlət katibi Arlem Dezir bununla bağlı bildirib ki, Olland İrəvan və Bakıya aprelin 24-ü və 25-də edəcəyi ziyarəti zamanı azərbaycanlı və erməni həmkarları ilə Dağlıq Qarabağ problemini müzakirə edəcək.

Bəllidir ki, bundan qabaq Fransa dövlət başçısının aprelin 24-də İrəvanda saxta soyqırım iddialarının 100 illiyi ilə bağlı tədbirə qatılacağı xəbəri yayılmışdı. Fransua Ollandın Ermənistanla yanaşı, Azərbaycan paytaxtına da edəcəyi səfərin məqsədinə toxunan diplomat qeyd edib ki, "Paris Qarabağ konfliktinin qəti şəkildə həllinə nail olmaq üçün ABŞ və Rusiya ilə birgə həmsədr olaraq tam həcmdə ATƏT-in Minsk Qrupunun fəaliyyətinə cəlb edilib".

Onun sözlərinə görə, hazırkı status-quo Azərbaycan və Ermənistanın maraqlarına cavab vermir. "Təmas xəttində son aylardakı gərginlik problemin dinc həllinə yönəlmiş "Madrid prinsipləri"nin həyata keçirilməsinin kəskin zərurət olduğunu sübut edir. Deməli, Fransa fəal şəkildə bu yöndə səylərini davam etdirəcək" - əlavə edib Fransa dövlətinin rəsmisi.

Fransanın Ermənistandakı səfiri Jan Şarpantye də Ollandın aprelin 24-də İrəvanda gələcəyi xəbərini təsdiqləyib. Diplomata deyib ki, prezident 120 nəfərdən ibarət yüksək çinli məmurlar və jurnalistlər müşayiət edəcək. "Biz səfirlik olaraq Ollandın ziyarətinin təşkili yönündə çalışırıq. Hələlik dəqiq bilmirik, məhz kimlər onu müşayiət edəcək. Ancaq nümayəndə heyətinə Fransanın erməni təşkilatının nümayəndələri də daxil olacaq" - bildirib səfir.

Göründüyü kimi, Fransa lideri erməni lobbistləri ilə birgə Ermənistanla gəlməklə bir daha ermənilərə xüsusi rəğbət bəslədiyini nümayiş etdirmiş olacaq. Səfərin diqqətçəkici siyasi özəlliklərindən biri də zətan bu sayıla bilər...

Bu mənada Fransua Ollandın İrəvandan sonra - aprelin 25-də Türkiyəyə deyil, məhz Azərbaycana yollanacağı planlaşdırması Qarabağ məsələsinin həllinə rəsmi Paris verdiyi önəmdən daha çox, əslində neytral vasitəçi imicini qoruyub saxlamaq, İrəvanla yanaşı,

Parisdən Azərbaycana 24 aprel - Qarabağ reveransı

Ollandın saxta soyqırımın "yubiley" törəninin ardınca İrəvandan Bakıya gəlmək istəyinin azı, 4 səbəbi var; həmsədr ölkənin qəfil jesti sülh prosesinə təkan verməklə yanaşı, başqa hədəflərə də hesablanıb; prezidentlərin Paris görüşündən dərhal sonra ermənilərin ərazilərimizdə hərbi təlimlərə başlayıb tərribata getməsi təsadüf idimi?..

Bakının da etimadını itirməmək məramı güdür. Eyni zamanda bu qərar saxta soyqırım törəninə qatılmağın labüd olaraq, Bakı və Ankarada yaradacağı haqlı çıcırq hissələrini arxa plana sürüsdürmək, Ermənistan səfərinin siyasi önəmini azaltmaq niyyəti daşıya bilər. Belə bir gedişi obrazlı şəkildə Fransanın Güney Qafqaz siyasətində taktiki "At gedişi" də adlandırmaq mümkündür.

Bu manevari dikte edən yənəki motivlər də yox deyil. O sırada Avropa Birliyinin aparıcı dövlətlərindən biri kimi Fransanın son vaxtlar öz qonşuları üçün ciddi təhdid mənbəyinə çevrilən Rusiya qarşısında Azərbaycanı yalnız buraxmaq, ona bir növ siyasi-mənəvi moral vermək, Moskvanın Dağlıq Qarabağ kartından yararlanıb bölgəni qarışdırmaq planlarına mane olmaq məramını vurğulamaq olar.

Sonuncu hədəf sözsüz ki, ümumən Qərbin regiona yönəlmiş strateji maraqlarına da uyğundur. Unutmaq olmaz ki,

Ukrayna böhranı fonunda Qərb indi heç vaxt olmadığı qəddər Dağlıq Qarabağ məsələsində patronajlığın, həlledici söz sahibliyinin Kremldə qalmasında maraqlı deyil.

Xatırladaq ki, Azərbaycan və Ermənistan arasında prezidentlərin görüşü öten il oktyabrın 27-də, Parisdə, Yelisey sarayında olub. Bu görüş konkret bir sənədin imzalanması ilə nəticələnməyə də, Fransa tərəfi üçün görüş superdövlət imicini təsdiqləmək baxımından az əhəmiyyət daşıyırdı.

Fransua Ollandın təxminən 6 aylıq fasilədən sonra prosesə yeni stimül vermək üçün regiona şəxsən təşrif buyurması təqdir edilməyə bilməz. Ancaq aydındır ki, Qərbi təmsil eləmə də, Qarabağ məsələsində təkə Parisin təşəbbüskarlığı kifayət deyil. Burada yada salmaq yetər ki, 27 oktyabr görüşündən cəmi 10 gün sonra erməni işğalçı qüvvələri ərazilərimizdə geniş miqyaslı hərbi təlimlərə başla-

mışdılar ki, bunun da "finalı" noyabrın 12-də erməni hərbi vertolyotunun vurulması ilə nəticələndi və sülh danışıqları ətrafında atmosfer daha da pisləşdi.

Bundan əlavə, məhz Paris görüşünün başladığı gün - oktyabrın 27-də Xankəndində azərbaycanlı girovlar Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev üzərində qondarma məhkəmə prosesi start götürmüşdü...

Sadalananlar Fransanın vasitəçiliyinə Kremlin göstərdiyi qıvcığın özünəməxsus reaksiyası idi. Bəs bu dəfə Moskvadan hansı gözlənilməz reaksiyalar mümkündür? Fransua Olland İrəvandan Bakıya gəlməmişdən öncə orada eyni tədbirə qatılacaq Vladimir Putinlə də görüşüb Qarabağa dair məsləhətləşmələr aparacaqmı?

Bu suallar hələ ki açıqdır. Bir şey artıq dəqiqdir ki, Olland Bakıya Çanakkaladan gəlməyəcək - Azərbaycan prezidentini İlah Əliyevdən fərqli olaraq.

□ Siyasət şöbəsi

ATƏT PA-nın xüsusi nümayəndələrinin Bakı səfəri təxirə salındı

Parlament Assambleyasının (PA) Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Joao Suarez və qurumun sərhəd məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi İqnasio Sançesin Azərbaycana səfərləri təxirə salınıb.

Azərbaycanın ATƏT PA-da nümayəndə heyətinin rəhbəri, Milli Məclisin sədr müavini Bahar Muradova APA-ya açıqlamasına

da bildirib ki, səfərin təxirə düşməsinə səbəb proqramda olan bəzi dəyişikliklərdir.

B. Muradova qeyd edib

ki, hazırda proqram üzərində işlənir və yaxın vaxtlarda onların səfərləri baş tutacaq. Sançes və Suarez Azərbaycanla yanaşı, Gürcüstan və Ermənistanla da səfər edəcək.

Qeyd edək ki, hər iki şəxsin səfəri martın 15-16-da gözlənilirdi.

Iqnasio Sançes

Zbignev Bzejinski

“Rusiya prezidenti Vladimir Putin çətin ki, öz aqressiv siyasətini Ukraynaya hücumla yekunlaşdırsın. Onun növbəti hədəfləri qismində Baltıqyanı ölkələr, Moldova, Gürcüstan, Azərbaycan və hətta Polşa ola bilər”.

Musavat.com-un xarici qaynağa istinadən verdiyi xəbərdərə, bu barədə ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə sabiq müşaviri, nüfuzlu politoloq Zbignev Bzejinski Avropa nəşrlərindən birinə müsahibəsində bildirib: “Mən peyğəmbərlik edib qara ssenarilər haqda proqnoz etmək istəmirəm, amma həqiqətən risk var ki, Rusiya təcavüzü Ukrayna ilə yekunlaşmayacaq. Bunu Putinin ardıcıl şəkildə seçdiyi yolun analizi göstərir”. Onun sözlərinə görə, situasiyanın bundan sonrakı inkişafı Ukraynadakı konfliktin gedişatından asılı olacaq: “Əgər Ukraynadakı müharibə Rusiya üçün asan hərbi uğur və qələbə ilə nəticələnsə, o zaman bənzər şeylərin Baltıqyanı ölkələrdə mümkünlüyü diqqətə alınmalıdır. Növbəti qaynar nöq-

tələr Moldovada, Gürcüstanda, Azərbaycanda, sonralar isə Polşada peyda ola bilər. Rusiya indi ekspansiya siyasəti yürüdür və təəssüf ki, hər bir ssenari realdır”. Z.Bzejinski dünyada ciddi politoloq kimi tanınır. Hətta onun yazdığı “Böyük iflas”, “Hakimiyyət və prinsip”, “Böyük şahmat taxtası”, “Seçim: global hakimiyyət, yaxud global liderlik” kimi əsərləri, ekspert rəyləri bir sıra hallarda hadisəyə çevrilib. Bu mənada onun Putin Rusiyasının perspektiv planları ilə bağlı anonslarının sadəcə antitəbliğat materialı olmadığı şübhəsizdir. Artıq Avrasiya Birliyinin vahid valyutasına keçidlə bağlı (*vahid ordu məsələsi illərdir reallaşdırılıb-C.T.*) tələbini ortaya qoyan Rusiya prezidentinin “Yeni SSRİ” planını gerçəkləşdirməkdə ısrarlı olması bəllidir

Bzejinskinin “Rusiya təhlükəsi” xəbərdarlığı ciddi qəbul olunur

Vəfa Quluzadə: “Moskva bu arzusunu o zaman həyata keçirə bilər ki, Ukrayna cəbhəsində uğur qazanacaq, iqtisadiyyatını dirçəldəcək”

və bu təhlükəli plan Azərbaycanı da öz ağışına ala bilər.

Hələ 60-cı illərdə Nyu-Yorkda Kolumbiya Universitetinin professoru vəzifəsini tutan, yarım əsrdən çoxdur siyasətlə məşğul olan, keçmiş prezident Kennedinin seçki kampaniyalarında aktiv şəkildə iştirak edən, ABŞ Dövlət Departamentinin siyasi planlaşma şurasının üzvlüyünə seçilən və burada SSRİ-yə qarşı aparılan “soyuq müharibə” strategiyası üzrə fəaliyyətlə məşğul olan Bzejinskinin Azərbaycanın da adını təhlükəli ssenaridə hallandırması təbii ki, bizi ciddi düşündürməlidir.

Politoloq Vəfa Quluzadə “Yeni Musavat”a açıqlamasında Bzejinskinin təhlükə ilə bağlı xəbərdarlığının real olduğunu vurğuladı: “Əslində biz həmişə təhlükədəyik və təhlükədən çixməmişik. Biz ötən əsrlərdə də daim Rusiya təhlükəsi ilə üz-üzə olmuşuq. 1918-ci ildə qurduğumuz dövlətimizi Rusiya dağıdıb, Azərbaycanın tarixi ərazilərində Ermənistan dövlətini yaradıb, müharibələrdə erməniləri müdafiə edib, torpaqlarımızı onla-

ra bağışlayıb. “Qızıl ordu” Azərbaycan dövlətini yıxandan sonra ölkəmizdə repressiyalar aparılıb, bütün təhsilli adamlar hamısı “müsavatçı” kimi tutulub, məhv edilib. Konkret olaraq bizim nəsil daim təhlükə içində yaşayıb. Bu gün də həmin təhlükə davam edir. 20 faiz torpağımız işğaldadır, hər gün müharibə təhlükəsi artır. Üstəlik, bu müharibədə Rusiyanın Ermənistanın tərəfində çıxış etməsi təhlükəsi də xeyli realdır. Lakin bu gün biz artıq təhlükəyə öyrəşmişik, ona görə də mövcud təhlükələri nəzərə alaraq, gənclərimiz heç nəyə məhəl qoymayaraq gündəlik həyatını yaşayır”.

Ancaq V.Quluzadə bildirdi ki, Azərbaycana yönəlik təhlükə Rusiyanın Ukraynadakı fəaliyyətinin nə qədər uğurlu və uğursuz olmasından asılıdır. Politoloq Rusiya Liberal-Demokrat Partiyasının sədri V.Jironovskinin Qarabağda rus qoşunlarını yerləşdirməklə bağlı təklifinə də diqqət çəkdi: “Nəzərə alsaq ki, Jironovski daim Kremlin fikrini səsləndirir, deməli, Rusiyanın Azərbaycan torpaqlarında gözü var. Amma Moskva bu arzusunu

Vəfa Quluzadə

nu o zaman həyata keçirə bilər ki, Ukrayna cəbhəsində uğur qazanacaq, iqtisadiyyatını dirçəldəcək. Amma hələlik Rusiya çökməyə doğru gedir, iqtisadiyyatında dirçəliş yoxdur. Ancaq istənilən halda Rusiya daim təhlükədədir. Özü də təkcə Azərbaycana deyil, Gürcüstan və hətta Ermənistanın özünə də. Gürcüstan kimi Ermənistan da istərdi ki, normal dövlət kimi bütün qonşuları ilə normal münasibətlərdə olsun, lakin buna Rusiya imkan vermir. Ümumiyyətlə, müasir dünyada yeganə global təhlükə Rusi-

yadan gəlir. Çox təəssüf ki, bizim aşağı təbəqədə olan bir sıra insanlarımız Rusiya bazarlarına getmək imkanlarının olması səbəbindən şimal qonşumuzun əvvəlki dövrünə həssas aparılır. Mənsə onlara deyirəm ki, siz narahat olmayın, Amerika bu müharibəni udanda Rusiyanın üstünə benzin töküüb yandırmayacaq, yenə siz Rusiya bazarlarına gedə biləcəksiniz. Lakin o halda normal Rusiya dövləti Azərbaycan torpaqlarından əl çəkəcək”.

□ Cavid TURAN

Jironovski rus ordusunu Qarabağda yerləşdirməyə çağırırdı

Elxan Şahinoğlu: “Biz Rusiya qoşunlarının bölgədə yerləşdirilməsinə razılaşsaq, gərək onda birdəfəlik Qarabağdan imtina edək”

“Əgər Qarabağ Azərbaycana qaytarılsa, ermənilər narazı qalacaq. Əgər indiki status-kvo qəbul edilsə, siz narazı qalacaqsınız. Mən üçüncü variantı təklif edirəm - Qarabağın Moskvanın nəzarəti altına keçməsinə elan etmək olar”.

Bunu Rusiya Dövlət Dumasının vitse-spikeri, Rusiya Liberal-Demokrat Partiyasının sədri Vladimir Jironovski haqqın.az saytının baş redaktoru Eynulla Fətullayevə müsahibəsində deyib.

Son bir neçə ay, xüsusilə də Bakı səfərindən sonrakı qısa zaman kəsiyi istisna olmaqla, anti-Azərbaycan mövqeyi ilə seçilən Jironovskinin yenidən öz ampulasına qayıtması gözənilən idi. Onun Azərbaycanda yüksək səviyyədə qarşılanmasına sət reaksiya verən bəzi ekspertlər bu münasibətin də LDP sədrini dəyişməyəcəyi qənaətindəydilər. Göründüyü kimi, Azərbaycan mediasına müsahibəsində də Jironovski ermənilərin maraqlarına xidmət edən mövqeyə sərgiləyib. Bir qayda olaraq Rusiya hakimiyyətinin planlarını tirajlamaqla, hazırlanan ssenarilərin anonsunu verməklə populyar olan Jironovskinin bu dəfə də Moskvanın arzularını dilə getirdiyi şübhə doğurur.

ALD sədri iddia edib ki, yalnız rus ordusunun qayıdışı ilə sabitlik yarana bilər: “Bölgədəki ermənilərin və azərbaycanlıların təhlükəsizliyini, insanların sər-

bəst hərəkətini qoy Rusiya təmin etsin, iqtisadiyyatı bərpa etsin. Bunu aralıq variant kimi sınaqdan çıxarmaq olar. Qarabağda Azərbaycan bayrağının dalğalanmasını istəmirlər. Ümumi bir bayraq fikirləşib tapmaq olar. Məsələn, MDB-nin bayrağını. O bayraqda qoy Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan bayraqlarının elementləri olsun”.

“Jironovski ilk dəfə deyil ki, Qarabağ probleminin həlli üçün Rusiya ordusunun bölgəyə yerləşdirilməsinə təklif edir. Mən şübhə etmirəm ki, Kremldekilər də belə düşünürlər, sadəcə, hələ açıq şəkildə dilə gətirmirlər”.

Politoloq Elxan Şahinoğlu bu fikirləri “Yeni Musavat”a açıqlamasında bildirdi. Ekspert güman edir ki, ola bilsin Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri ilə görüşdə buna işarə vururlar. Lakin E.Şahinoğlu rus qoşunlarının Qarabağa gətirilməsinə fəlakətli sayır: “Rusiya qoşunlarının Dağlıq Qarabağda yerləşdirilməsi Azərbaycanın milli və təhlükəsizlik maraqlarının əleyhinədir. Yaxın tariximiz də bundan xəbər verir. Jironovski bizi inandırmaq üçün deyir ki, guya rus qoşunlarının olduğu yerdə separatizmə imkan

verilmir, qayda-qanun yaradılır. Məgər Dağlıq Qarabağda separatizm sovet və sonradan Rusiyanın hərbi birləşmələrinin bölgədə var olduğu dönmədə başladı? Separatçıları məhz Xankəndidəki sovet hərbi birləşmələri silahla təmin edirdilər, yoxsa onlar azərbaycanlıları hansı silahla qətlə yetirirdilər? Separatçıların əllərində “Kalaşnikov” avtomatları olduğu halda azərbaycanlıların əlində köhnə ov tüfəngləri var idi. SSRİ dağıldıqdan sonra isə separatçılara dəstək

Bu mənada E.Şahinoğlu bildirdi ki, biz nə vaxtsa yenidən Rusiya qoşunlarının bölgədə yerləşdirilməsinə razılaşsaq, gərək onda birdəfəlik Qarabağdan imtina edək: “Günün bu gün də Rusiyanın harda hərbi birləşməsi varsa, orda separatizm var və ölkələrin ərazi bütövlüyü məsələsi sual altındadır. Abxaziya, Cənubi Osetiya və Dnestr bölgələri buna əyani sübutdur. Rəsmi Bakı Kremlə isti münasibətlərə çalışsa da, Rusiya hərbi birləşmələrinin Dağlıq Qarabağda yerləşdi-

Elxan Şahinoğlu

Rusiyanın hərbi birləşmələrinin gəldi. Elə Xocalı soyqırımının planlanmasında və həyata keçirilməsində ən böyük rolunu elə həmin Rusiya hərbi birləşməsi oynadı”.

rimləməsinə razı olmaz. Elə bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Rusiyanın Azərbaycandakı sonuncu hərbi bazası - Qəbələ RLS-in də bağaldılmasına nail oldu. Halbuki Ru-

Vladimir Jironovski

siya prezidenti və müdafiə nazirliyi RLS-lə bağlı müqavilənin uzanmasına çalışırdılar. Ancaq İlham Əliyev buna getmədi. Çünki Azərbaycan prezidenti də Rusiya hərbi bazalarının dağıdıcı rolundan xəbərdardır və nə vaxtsa Qəbələdəki hərbi bazaya görə başımız ağrıya bilərdi. Əlbəttə, Dağlıq Qarabağ münafişinin hansısa mərhələsində bölgəyə sülhməramlı qüvvələrin yerləşdirilməsi məsələsi aktuallaşacaq. Ancaq rusiyalı əsgər və zabitlərin hətta bu ad altında bölgədə yerləşdirilməsi rəsmi Bakı tərəfindən mənfəi qarşılıdır. Təsədüfi deyil ki, bunun qarşısının alınması üçün rəsmi Bakı maraqlı bir formül təklif edib: Sülhməramlı qüvvələrin tərkibində həmsədr dövlətlərin qoşunları iştirak etməməlidirlər. Fransa və ABŞ hərbi birləşmələrindən bizə təhlükə olmaz. Ancaq Azərbaycan hakimiyyəti Rusiya hərbi birləşmələrini bölgəyə yaxın buraxmamaq üçün ABŞ və Fransanı qurban vermək məcburiyyətində qalıb”.

Yaxın perspektivdə Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) məsuliyyət zonasında geosiyasi vəziyyət kəskinləşəcək. ANS-in məlumatına görə, bu barədə Rusiya mətbuatı KTMT katibliyinin yeni

baş çatmış qapalı iclasının iştirakçıları ilə söhbətdən sonra bu nəticəyə gəlib.

KTMT-nin məsuliyyət zonasına Rusiya, Belarus, Mərkəzi Asiya və Ermənistan daxil olduğunu qeyd edən KİV-lər Əfqanıstan, Baltıqyanı ölkələr və Polşadan gələ biləcək potensial təhlükələrdən bəhs edirlər. Erməni mətbuatı da məsələyə diqqət yetirir və Ermənistanla bağlı məsələnin bir qədər ümumi rəqərdən fərqləndiyini vurğulayır. Ermənistanın qonşularının - Türkiyə və Azərbaycanın Rusiya ilə müttəfiq olduğunu vurğulayır. “Məsələ bundadır ki, bu blok əslində tamamilə Rusiya hərbi təşkilatıdır, maraqları başqa üzv ölkələrin maraqları ilə üst-üstə düşmür. Bu ölkələrə təhlükə yaranarsa, KTMT qarışmayacaq. Bunu blokun baş katibi bildirib. Bunun əvəzində Ermənistan - Azərbaycan sərhədində “sülhməramlılar”ın yerləşdirilməsi məsələsi ciddi müzakirə edilir”, - deyər erməni portalı “Lragir” vurğulayır.

Bu məlumat onu göstərir ki, Jironovskinin anonsu real təhlükədən xəbər verir.

□ Cavid TURAN

Silahını atıb Azərbaycan tərəfə keçən və könüllü təslim olan erməni əsgərin ətrafında baş verənlər yeni situasiya yaradıb. Elə Azərbaycan erməni olan əsgərin etirazlarından da belə görünür ki, düşmən ordusunda məcburi şəkildə ölümə göndərilən erməni gənclər arasında ölkəmizə keçmək istəyənlər çoxdur, onların yolunu açmaq üçün, konkret addımlara ehtiyac var.

Tanınmış politoloq Ərəstun Oruclu müzakirələrə səbəb olan bir mövqe sərgiləyib. Müsavat.com xəbər verir ki, politoloq özünün facebook səhifəsində yazıb: "Azərbaycan tərəfə keçmiş erməni əsgər Andranik Qriqoryanla bağlı ölkə telekanalları ən savadsız təcürbə və ənənələrini ortaya qoydular. Əvvəla, Qriqoryanın telekanallarda əsir kimi təqdim edilməsi nə hüquqi, nə də təbliğat baxımından düzgün deyil. İkincisi, belə yanaşma bizim maraqlarımıza ziddir. Qriqoryan özü etiraf elədi ki, erməni silahlı qüvvələrində onun durumunda olan xeyli digər əsgərlər də var və belə olan halda onun görüntüləri altında "əsir" sözünü yazmaq heç bir məntiqlə izah edilən deyil. Bununla erməni təbliğatına rəvac verilir ki, Qriqoryanın qaçışını təkrar etmək istəyənləri bu hərəkətdən çəkindirmək üçün belə yanlışlıqlardan istifadə eləsin. Hüquqi baxımdan "əsir" statusu döyüş zamanı qarşı tərəfdən tərksilah edilərək diri götürülmüş və ya konkret hərbi situasiyada həyatını xilas etmək məqsədilə təslim olmuş hərbiçiyə şamil edilə bilər, Qriqoryan isə növbə çəkdiyi postu atıb, ağ bayraq qaldırıb və könüllü olaraq Azərbaycan tərəfə keçib. Belə hərbiçiyə rus hərbi hüququnda "perebejçik" və ya "dezerti" deyilir ki, bu da tamamilə fərqli hüquqi statusdur. Qisası, istənilən müharibənin çox önəmli taktiki tərəflərindən biri də informasiya müharibəsidir ki, bunu da aparmaq üçün heç olmazsa bir azca ağıllı olmaq adətən mane olur".

Ə.Oruclunun bu mövqeyi **Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin rəhbəri İsa Qəmbər**in də diqqətini cəlb edib. **MSDM rəhbəri Sərgilənən** mövqeyi təqdir edərək, xüsusi təkliflə çıxış edib: "Məncə,

Qarabağ erməniləri ilə bağlı

"Peşmanlıq qanunu"-kim nə deyir...

Ərəstun Oruclu: "Azərbaycan tərəfinə keçən hərbi, yaxud mülki şəxslərlə bağlı düzgün yanaşmalar ortaya qoyulmalıdır"
Fazil Mustafa: "Birinci növbədə Qarabağ ermənilərini etdikləri əməllərə görə peşman etməliyik"

könüllü surətdə bizim tərəfə keçənlər üçün, xüsusən Qarabağ erməniləri üçün "Peşmanlıq qanunu" qəbul edilməli və geniş təbliğ olunmalıdır". İsa Qəmbərin haqqında söz açdığı "Peşmanlıq yarası" Türkiyədə geniş təbii olunur və terrorçu PKK təşkilatının sıralarından könüllü olaraq qaçıb, dövlətə sığınanların himayesini, cəzalarının, yaxud da cəzasızlıqlarının dərəcəsinə müəyyənləşdirir. Məhz bu qanunun

təbiiqindən sonra PKK sıralarından minlərlə gənc qaçaraq, dövlətə sığınma şansı əldə edib.

Qeyd edək ki, qonşu Gürcüstanın, həmçinin Ukraynanın parlamentləri işğal olunmuş ərazilərlə bağlı qanun qəbul etsə də, Azərbaycanda hələlik bu barədə mürciətlər cavabsız qalıb. Deputat Qənirə Paşayeva dəfələrlə parlamentdə bununla bağlı məsələ qaldırıb. Son hadisələr bu istiqamətdə addımları zəruri edir.

Ə.Oruclu mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, **təkcə "Peşmanlıq qanunu" deyil, ümumiyyətlə, Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri ilə bağlı qanunun qəbuluna ehtiyac var**: "Birinci mövcud statusun leqal şəkildə əks olunması, qanunda göstərilməsi lazımdır. Qeyd olunmalıdır ki, Azərbaycan üçün bugünkü işğal nə deməkdir. Hətta bu qanunda Azərbaycanın bununla bağlı siyasəti öz əksini tapmalıdır və bu

ki hallarda, deyək ki, Azərbaycan tərəfinə keçən hərbi, yaxud mülki şəxslərlə bağlı düzgün yanaşmalar ortaya qoyulmalıdır".

Politoloq bir müddət öncə ABŞ mətbuatına müsahibə verən Azərbaycanın səfiri E.Süleymanovun "Ermənistanı yatırımla qoya bilərik" məzmunlu fikirlərini də xatırladı: "Səfir demişdi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunarsa, İrəvanın siyasəti düzgün olarsa, hətta Ermənistanı yatırımla

qoya bilərik. Ancaq əvvəllər bunu deyəndə bizi topa tuturdular, hökumətə yaxın adamlar tərəfindən müxtəlif damğalar vururdular. Lakin birdən-birə belə situasiya yarandı. Mən heç vaxt bunun əleyhinə olmamışam, hətta ölkədə həmin fikri səsləndirənlərdən biri olmuşam. Dağlıq Qarabağ erməniləri ilə çoxşaxəli əlaqələr qurulmalıdır. O cümlədən iqtisadi əlaqələr, müəyyən sosial proqramlar həyata keçirilməlidir. Məsələn, Gürcüstan uzun müddət Abxaziya ilə gərgin münaqişə vəziyyətində olmasına baxmayaraq, iki mühüm məqamla diqqət çəkirdi. Birincisi, Abxaziyanın separatçı rejiminin, yaxud deyək ki, Rusiyanın nəzarətində olan Gürcüstan ərazilərində gürcülər yaşamaqda davam edirdi. Bu gürcülər üçün Qoru çayı üzərində "sərhəd keçid məntəqəsi"ndə sadələşdirilmiş keçid təmin olunmuşdu. Mən 2006-cı ildə bunun canlı şahidi olmuşam. Digər tərəfdən, Abxaziya sakinlərinin Gürcüstanın klinikalarında pulsuz müalicəsi həyata keçirilirdi və minlərlə insan bundan yararlanırdı. Bunun özü

də həmin çoxşaxəli siyasətin tərkib hissəsidir. Belə siyasətdə ucuz, bayağı, primitiv, səviyyəsiz reklama ehtiyac yoxdur. Bu zaman ölkənin daxilindəki reyting, ya piar kənar qoyulmalıdır. Ümummilli məsələlərdə spikulyasiya yolverilməzdir".

Deputat Fazil Mustafa isə fərqli fikirdir: "Birinci növbədə Qarabağ ermənilərini etdikləri əməllərə görə peşman etməliyik ki, sonra belə bir qanuna da zərurət yaransın. Hələ ki onlar peşman olmuş obrazda görünməzlər, işğalçıları təmizləyəndən sonra bizim ərazimizdə və suverenliyimiz çərçivəsində yaşamaq istəyən ermənilərin keçmişdə törətdikləri əməllərə görə belə bir qanundan istifadəsinə düşünmək olar".

□ **E.PAŞASOY**

İsrail Azərbaycanı yəhudilər üçün təhlükəli 40 ölkənin siyahısına salıb

Arzu Nağıyev: "Cənubi Qafqazdakı situasiya müəyyən mənada İsraili öz vətəndaşları ilə bağlı xəbərdarlıq etməyə vadar edir"

Xəbər verdiyimiz kimi, İsrail "Terrorla Mübarizə Ofisi" ölkə vətəndaşlarına bir sıra xarici ölkələrə səfər etməməklə bağlı xəbərdarlıq edib. Xəbərdarlıq siyahısında 40 ölkənin, o cümlədən Azərbaycan və Türkiyənin də adı var. Açıqlanan xəbərdarlıqda qeyd olunur ki, "yaxınlaşan bayramlar və tətil günləri ilə əlaqədar xarici ölkələrə getməyə hazırlaşan İsrail vətəndaşlarına 40 bölgəyə səfər etməməklə bağlı xəbərdarlıq edilib".

Açıqlamada İsrail vətəndaşlarına və dünyanın fərqli ölkələrində yaşayan yəhudilərə yönəlik hücumların artdığı qeyd olunur. Eyni zamanda xəbərdarlıqda sözügedən bölgələrdə olan israililərin dərhal həmin əraziləri tərk etmələri tövsiyə olunur. Bundan başqa, İran və "Hizbullah"ın təhdidi də açıq şəkildə qeyd olunur. Sitat: "İran və "Hizbullah"ın liderliyindəki beynəlxalq terror hələ də dünyadakı İsrail hədəflərini və yəhudiləri təhdid edir".

Açıqlamada həmçinin bu xəbərdarlıqla bağlı ciddi "dəlillərin olduğu" qeyd edilir. Siyahıya salınan ölkələr isə Türkiyə, Suriya, İraq, İran, Livan, Yəmən, Səudiyyə Ərəbistanı, Əfqanıstan, Liviya, Sudan, Somali, Burkina Faso, İndoneziya, Fil Dişi Sahili, Malayziya, Mali, Mavritaniya, Misir, Pakistan, Toqo, Əlcəzair, Cibuti, Tu-

Arzu Nağıyev

Azərbaycan hökuməti üçün bu cür xəbərdarlıqlar narahatlıq yaradır, çünki bu cür oyunlar ilk növbədə ölkənin daha çox tanınması, turist cəlb olunması baxımından önəm daşıyır. Xəbərdarlıq isə istər-istəməz bu məsələyə mənfi təsir edir.

Yeri gəlmişkən, artıq Azərbaycan hökuməti də ölkənin adının təhlükəli siyahısına salınmasına münasibət bildirib. Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Hikmət

Hacıyev Azərbaycanda xaricilər üçün təhlükə olmadığını bildirib. Sitat: "Öz vətəndaşlarının təhlükəsizliyinin qeydinə qalmaq üzrə tədbirlər hər bir dövlətin suveren qərarıdır. Azərbaycanın hüquq-mühafizə və təhlükəsizlik orqanlarının yüksək peşəkarlıqla həyata keçirdiyi davamlı tədbirlər nəticəsində vətəndaşlarımızın və ölkəmizdə olan əcnəbi qonaqların təhlükəsizliyi təmin olunur və Azərbaycanda təhlükəsiz və sabit mühit hökm sürür".

Təhlükəsizlik üzrə ekspert Arzu Nağıyev deyir ki, İsrail hökumətində 4-5 kateqoriya siyahı olur. Birinci kateqoriya birmənalı səfərin qadağan olunduğu ölkələrdir. İkinci siyahıda olan ölkələrə müəyyən kateqoriyadan olan vətəndaşlar gedə bilər. Üçüncü kateqoriyaya dindar vətəndaşların gedə bilmədiyi ölkələr və sair kimi qadağalar olur. Bundan başqa, ekspertin fikrincə, daha bir siyahıda isə ehtiyatlı olmaq tövsiyəsi verilən ölkələrdir: "Mən düşünürəm ki, bu gün Cənubi Qafqazdakı situasiya müəyyən mə-

nada İsrailin öz vətəndaşları ilə bağlı xəbərdarlıq verməyə vadar edir. Bunlardan birincisi Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, ikinci faktor isə İranla qonşuluq faktorudur.

İsrail Azərbaycanın strateji tərəfdaşdır. İsrail hakimiyyət orqanları qəti şəkildə Azərbaycana səfər etməməyi tövsiyə edə bilməz. Çünki o vətəndaşlar arasında Azərbaycanı biznes fəaliyyəti quran, iş görə və başqa-başqa kateqoriyalardan çoxlu sayda insanlar var. Burada əsas məqam hansı kontingentlə təmas qurmaq məsələsidir".

Ekspertin fikrincə, bu xəbərdarlıq Avropa Oyunları ilə bağlı

deyil, daha çox regionda artan narahatlıqlarla bağlıdır: "Təbii ki, Avropa Oyunları zamanı bura gələn idmançıların təhlükəsizliyini yalnız Azərbaycanın təhlükəsizlik orqanları deyil, eyni zamanda həmin ölkələrin öz xüsusi xidmətləri də müəyyən səviyyədə qorumağa çalışır. Bura göndərilənlərin kimliyini də bilir. Məlumdur ki, yazqabağı Cənubi Qafqazda vəziyyət həmişə gərginləşir. Terror təhdidləri artır. İstər şimaldan Rusiya istiqamətindən, istərsə də cənubdan. Həm də unutmamaq lazımdır ki, Ermənistan açıq şəkildə terror təhdidləri edir".

□ **KƏNAN**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF
www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Novruz ərəfəsi Qarabağ münaqişəsi zonasında qarşı duran tərəflər arasında növbəti eskalasiyanın özünü göstərməsi ilə müşahidə olundu. Budəfəki qarşıdurma zamanı erməni tərəfi çoxsaylı canlı itkilər verdi. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, 20-dək düşmən əsgəri sıradan çıxarıldı, xeylisi yaralandı - erməni tərəfi ölüm faktlarının hamısını etiraf etməsə də.

Ermənistanın müdafiə naziri Seyran Ohanyanın təcili şəkildə işğal altındakı Dağlıq Qarabağa, Xankəndinə gələrək yaralı erməni əsgərlərinə baş çəkməsi, martın 22-də erməni hərbi qulluqçusu Andranik Qriqoryanın könüllü şəkildə Azərbaycan tərəfə keçməsi və bu tərəfdə verdiyi ilginç açıqlamalar ("Mənasız müharibədə ölmək istəmirəm", "Əsgər çatışmazlığı üzündən postlara mülki şəxslər yerləşdirilir", "Ölənlərin sayı gizlədilir" və s.) düşmənin ciddi zərbə aldığına şübhə yeri qoymur.

Son insident bir daha Dağlıq Qarabağ məsələsində status-kvonun saxlanması nə dərəcədə qorxulu olduğunu, eskalasiyanın istənilən genişmiqyaslı müharibəyə keçmə riskinin böyük olduğunu göstərdi. Əfsus ki, münaqişənin dinc yolla həllinə məsul olan vasitəçi dövlətlər - Rusiya, ABŞ və Fransa konfliktin hərbi fazaya adlanmasını önlemək üçün etibarlı mexanizm ortaya qoya bilmir. Etibarlı mexanizm isə işğalçıya, nəhayət, öz yerini göstərməkdən keçir.

Çox maraqlıdır ki, bu arada ATƏT-in Minsk Qrupunun

üç həmsədr ölkəsindən biri kimi ABŞ İsraili Fələstin torpaqlarının 50 illik işğalına son qoymağa çağırır. Ağ Ev administrasiyasının rəhbəri Dennis Makdonou bu xüsusda bildirib ki, İsrail başqa bir xalq üzərində silah gücünə hökmranlıq edə bilməz. Ağ Ev rəsmisi onu da bəyan edib ki, sülh anlaşması İsraili daha güclü edə bilər. Amrtika prezidenti Barak Obama isə bəyan edib ki, İsrail-Fələstin bölgəsində sabitliyin əldə edilməsinin yeganə yolu Fələstin dövlətinin yaradılmasıdır.

Çox yaxşı. Ancaq yaxşı olmazdı ki, Vaşinqton Güney Qafqazın "İsraili"yə - işğalçı Ermənistanı da arada göz ağardaydı, Azərbaycanla sülh sazişinin ilk növbədə blokadadan əziyyət çəkən Ermənistanı, onun xalqına və Dağlıq Qarabağdakı Azərbaycan vətəndaşları olan ermənilərə böyük fayda gətirəcəyini andalaydı?! Axı istənilən müharibənin, işğalın axırı sülhdür...

Nə qədər ki, belə bir sülh üfəqdə görünür, əraziləri işğal altında olan Azərbaycan təbii ki, öz hərbi büdcəsini artırmaqda, silahlı qüvvələrini və hərbi parkını daha müasir silah-sursatla modernləşdir-

toloq, İrəvandakı Qafqaz İnstitutunun siyasi tədqiqatlar şöbəsinin rəhbəri Sergey Minasyan deyir.

Onun sözlərinə görə, Minsk Qrupu həmsədrləri "böyük müharibə"dən qaçmaq üçün bütün siyasi və qeyri-siyasi rıçaqlardan istifadə edirlər. "Ancaq situasiyanı Ukraynadakı, Suriyadakı və ya dünyanın başqa qaynar nöqtəsi ilə müqayisə edəndə, o zaman əlbəttə ki, ABŞ, Avropa Birliyi və Rusiya üçün Qarabağ konfliktinin zonasında hadisələr ehtimalı birinci dərəcəli əhəmiyyət daşıyır..."

Bu arada məlum olub ki, Ermənistan hökuməti Gümrü şəhərindəki 102 sayılı Rusiya hərbi bazasına növbəti dəfə

Cəbhə xəttindəki döyüşlər total savaşa keçə bilərmi?

Status-kvo hələ ki ən çox vasitəçi dövlətləri qane edir; ABŞ İsrail kimi Ermənistanı da işğala son qoymağa çağıracaqmı? Moskvalı politoloq: "Rusiya imtina etsə, Azərbaycan silahları heç bir problemsiz Kremlin dünya bazarındakı rəqiblərindən alacaq..."

məkdə davam edəcək - təcavüzkar Ermənistanı bu, qıcıqlandırır narahat eləmə də. Azərbaycan isə İrəvanın narahatlığına rəğmən, bəllidir ki, silah və hərbi texnikanı həm də Ermənistanın strateji müttəfiqi Rusiyadan alır.

Rusiyalı politoloq Aleksandr Krilov Bakı ilə Moskva arasında silah ticarəti ilə əlaqədar erməni tərəfinin narazılığını əbəs sayır. Erməni KİV-ə müsahibəsində ekspert bununla bağlı deyib: "Aydın ki, Rusiya və Ermənistanın Türkiyə və Azərbaycanla, Ukrayna və Gürcüstanla tamamilə fərqli münasibətləri, Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq perspektivlərinə fərqli yanaşmaları var və s. Azərbaycan işğalçı dövlət kimi tanınmayıb və ona digər ölkələrdən silah satışı ilə əlaqədar heç bir məhdudiyət mövcud deyil. Üstəgəl, bu istiqamətdə erməni diplomatiyasının hər hansı fəallığı müşahidə edilmir.

Aleksandr Krilov

na hərbi-texniki dəstək verməsi kontekstində imkanlarını məhdudlaşdırır. Nəticədə məhz Ermənistanın mövqeləri mürekkəbləşir".

Politoloq Minsk Qrupu çərçivəsində aparılan danışıqların dalana dirənməsinə də toxunub. Onun sözlərinə görə, bütün növ yeni formatlar çərçivəsində yeni görüşlər və danışıqların effekti (əgər onlar baş tutacaqsa), elə əvvəlki effektdə olacaq: "Onların əsas nəticəsi - tərəflərin sülh nizamlanması ilə bağlı danışıqlar prosesinin davamı haqda razılığa gəlməsi olacaq. Situasiyanın sonrakı inkişaf perspektivlərini isə tam başqa faktorlar dikte edəcək. Söhbət ilk növbədə regionda formalaşacaq hərbi-siyasi qüvvələr nisbətindən gedir".

"Təəssüf ki, yaxın zamanlarda Dağlıq Qarabağ probleminin nizamlanması prosesində ciddi dəyişiklik gözlənilmir". Bunu isə erməni poli-

elavə ərazi ayırmaq niyyətindədir. Bu barədə "Joxovurd" nəşri xəbər yayıb. Qəzetə məhz Ermənistanın mövqeləri mürekkəbləşir".

Həmin sənədə görə, Rusiya tərəfinə Gümrü şəhərinin Lalayan küçəsindəki 9 sayılı hərbi kvartala bitişik ərazilər verəcək. O sırada söhbət həmçinin, rus kilsəsinin də yerləşdiyi torpaq sahəsi və tikililərlə birgə ona bitişik ərazilərdən gedir. Yeni bir daha aydın olur ki, Rusiya Azərbaycana dünya qiymətlərinə silah satmaqla yanaşı, öz postu Ermənistanı da əsla unutmur, orada hərbi mövcudluğunu gücləndirməkdə davam edir.

Bu yerdə xatırladaq ki, şimal qonşumuz 2015-ci ilin sonunadək Gümrüdəki hərbi bazasını müstəsna olaraq kontraktçılardan (muzdlulardan) komplektləşdirməyi planlaşdırır.

Erməni ordusunda növbəti itki

Təmas xəttindəki təxribat zamanı yaralanmış düşmən əsgərlərindən daha biri keçinib...

Martın 19-da qoşunların təmas xəttində təxribat törədən erməni ordusunun əsgəri Samvel Sasuni Hakopyan hospitalda ölüb (anspress). 20 yaşlı əsgər Xankəndi hospitalında keçinib.

Qeyd edək ki, martın 19-da cəbhədə baş vermiş döyüş toqquşması nəticəsində müdafiənin ön xəttində yerləşən əsgər və zabitlərimiz düşməne ağır zərbə vuraraq 20-dək hərbi qulluqçusunu məhv edib və yaralamışdı.

Ermənistanın hərbi və siyasi rəhbərliyi, ələlxüsus Müdafiə Nazirliyi isə cəbhədə ölənlərin analarının ölkə rəhbərliyinə qarşı qəzəbinin artmasından ehtiyat edərək uğursuz hərbi əməliyyatları və itkilərinin sayı barədə məlumatları qəsdən gizlədir, xalqın fikrini yayındırmağa çalışırlar.

Əlavə edək ki, ötən həftə Silahlı Qüvvələrimizin tank bölmələrinin heyətləri qarşısında çıxış edən müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ermənilərin son vaxtlar cəbhədə vəziyyəti gərginləşdirmək məqsədilə törətdikləri təxribatlara cavab olaraq bildirdi ki, düşmən birmənalı olaraq anlamalıdır ki, özge torpağına soxulub və sağ-salamat qalmasını yeganə yolu işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərini tezliklə və birdəfəlik tərk etməsidir. "Əks təqdirdə, düşmənin cəbhədəki hər bir hərəkətinin qarşısı hərbi qulluqçularımız tərəfindən daha amansız alınacaq, vurulacaq zərbə isə ölümcül olacaq".

Erməni tərəfi yəqin ki, aldığı zərbənin əvəzini çıxmaq üçün bir müddət sonra təzədən revanş götürməyə, təmas xəttində təxribat törətməyə çalışacaq. Ancaq əbəs yerə. Azərbaycan ordusu daha əvvəlki deyil və düşmənin layiqli cavabını verməyə hər an hazırdır.

Yay vaxtına keçidin faydası çoxdur, yoxsa ziyanı?

Natiq Cəfərli: "Azərbaycan kiçik ölkə olduğundan, bu, iqtisadiyyata o qədər də xeyir gətirmir, belə praktikadan imtina etməyin vaxtıdır"

Adil Qeybullayev: "Saatların çəkilməsi insanların bioritmini pozur, sinir sisteminə, adaptasiya mexanizminə mənfi təsir göstərir"

Dəyanət Rzayev: "Ümumilikdə fəsadlar o qədər də ciddi deyil"

Martin 29-da Azərbaycanda saatlar növbəti dəfə 1 saat irəli çəkilməklə ölkədə yay vaxtına keçiləcək. Nazirlər Kabinetinin "Azərbaycan ərazisində yay vaxtının tətbiq edilməsi haqqında" 17 mart 1997-ci il tarixli Qərarına əsasən, hər il mart ayının son bazar günü, saat 4:00-da qərblərin bir saat qabağa çəkilməsi ilə yay vaxtına keçilir. Hər il oktyabr ayının son bazar günü, saat 5:00-da isə qərblərin bir saat geri çəkilməsi ilə yay vaxtı ləğv edilir.

Bəs bu dəyişiklik ölkə iqtisadiyyatına nə qazandırır? Yay vaxtına keçidin insan səhhətinə ziyanı necə, varmı?

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli bildirdi ki, Azərbaycan kiçik ölkə olduğundan yay vaxtına keçid iqtisadiyyata o qədər də xeyir gətirmir: "Bu, gün işi hesablanmış bir dəyişiklikdir və yüz illik bir tarixi var. Azərbaycanda yay-qış vaxtının təyin edilməsi müstəqillik illərindən tətbiq olunmağa başladı. Ancaq artıq əksər ölkələr bu təcrübədən imtina edib. Çünki vaxt dəyişikliyinə iqtisadiyyata faydalı olduğu iddia edilərsə, insan səhhətinə zərəri var. Bu bərdə çox ciddi araşdırmalar aparılıb və insan psixologiyasına ziyan vurduğu təsdiqlənib. Saat dəyişikliyinə iqtisadiyyata müəyyən faydaları olduğu deyilir. Yay və qış vaxtına keçiddə əsas məqsəd elektrik enerjisinə qənaətdir. Ancaq bu təcrübə əsasən özünü böyük ölkələrdə doğruldu. Məsələn, Türkiyədə hesablanıb ki, bu qərar hər il 500 milyon dollar dəyərində elektrik enerjisinə qənaət edilməsinə imkan yaradır. Türkiyənin ərazisi və əhalisi Azərbaycandan təxminən 10 dəfə çoxdur. O ölkədə 500 milyon dollardan söhbət gədirsə, Azərbaycan üçün bu daha kiçik rəqəmlə ifadə olunur. Bizim üçün bu qərarın iqtisadi faydası o qədər də ciddi deyil və düşünürəm ki, belə praktikadan imtina etməyin vaxtıdır".

Yay vaxtına keçidin insan səhhətinə təsirinə gəlincə, tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev da dedi ki, artıq bir çox ölkələrdə bu qərar ləğv edilib: "Rusiya artıq neçə ildir ki, bundan imtina edib. Bu qərarın iqtisadi baxımdan heç bir səmərəsi olmadığını və əhalinin rahatlığını pozduğundan Rusiyada məsələ müzakirə olunub və imtina olunub. Azərbaycan niyə bundan imtina eləmir və nə üçün davam etdirir, məlum deyil. Yay vaxtına keçidin heç bir iqtisadi səmərəsinin olmadığı sübuta yetirilib. İqtisadiyyatı inkişaf etmiş ölkələrdə bu saat dəyişmələrinə heç bir önəm verilmir. İkinci bir məsələ odur ki, insanların uzun müddət bioritmləri formalaşır. Məsələn, hər gün səhər saat 8-də yuxudan qalxırdılarsa, artıq bir saat tez və ya gec qalxmalı olacaqlar. Beləliklə, bu bioritm pozulur. Bu, insanların sinir sistemində adaptasiya mexanizminə təsir göstərir. Bu da orqanizmdə müəyyən fəsadlara yol açır. Əgər bu saat dəyişmələrindən imtina edilməyəcəksə, yaxşı olar ki, insanlara müəyyən məsləhətlər versinlər. İnsanlar bir müddət öncədən başlayaraq təcridən vaxtlarını irəli çəksinlər və yeni saata öyrəşsinlər. Əks halda, bu, problemlər yaradır. Çünki əhalinin əksəriyyəti onsuz da gərgin vəziyyətdədir. Bu cür bir dəyişiklik də müsbət heç nə vəd etmir".

Psixoloq Dəyanət Rzayev isə bildirdi ki, insanlar üçün bu çətin olsa da, müəyyən müddətdən sonra tam adaptasiya olurlar: "Bu, insan psixologiyasına təbii ki, təsir göstərir, insanların gündəlik rejimi pozulur. Ancaq təcridən, təxminən bir həftəyə yeni vaxta adaptasiya gerçəkləşir. Sinir sistemi həssas olan insanlar üçün bu daha çətin olur, ancaq onlar da müəyyən müddətdən sonra adaptasiya olurlar. Ümumilikdə götürsək bu fəsadlar o qədər də ciddi deyil".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Novruz tətilindən Bakıya qayıdan şəhər sakinlərini bağlı yollar, təmirə qapadılmış körpülər qarşıladı. Eyni anda bir neçə küçənin bağlı olması sürücülərin durumunu da pisləşdirib. Hərəkət etmək imkanları minimuma endiyi üçün tıxaclar da artıb. Öncə qapadılan küçələrin siyahısına diqqət yetirək. Nəqliyyat Nazirliyi "Azəryolservis" ASC-dən verilən məlumata görə, martın 21-dən axşam saat 23:00-dən etibarən təmir işləri ilə bağlı Heydər Əliyev prospektinin Həsənoğlu küçəsi ilə kəsişməsindən şəhər istiqamətinə, eyni zamanda Xətai prospektinin Yusif Səfərov küçəsinə çıxışı nəqliyyatın hərəkəti üçün bağlıdır.

Martın 26-sı səhər saat 07:00-dən etibarən isə təmir işləri ilə bağlı Şəmsi Bədəlbəyli küçəsinin Rəşid Behbudov küçəsi ilə kəsişməsindən Azadlıq prospekti ilə kəsişməsinədək olan hissəsi nəqliyyatın hərəkəti üçün bağlıdır.

Asfalt örtüyünün yenilənməsi məqsədilə Novruz bayram günlərində martın 22-28-nə kimi Bakı şəhərinin Mehdi Hüseyn, Şeyx Şamil və Bünyad Sərdarov küçələrində nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti mərhələli şəkildə məhdudlaşdırılacaq.

Bunu Nəqliyyat İntellektual İdarəetmə Mərkəzinə (NİİM) Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətindən bildirdilər.

Sürücülərə alternativ olaraq Teymur Elçin küçəsindən istifadə etmələri tövsiyə olunur. Bakının tez-tez təmir işlərinə görə bağlanan Ziya Bünyadov prospektindəki (*Dərnəgül yolu*) körpülərdən ikisi yenidən nəqliyyatın üzünə qapadılıb.

Bundan başqa, Ziya Bünyadov prospektinin Atatürk prospekti ilə kəsişməsində və Ziya Bünyadov prospekti ilə Azadlıq prospektinin (*keçmiş Karl Marks dairəsi*) kəsişməsində yerləşən hər iki körpüdə "20 Yanvar" istiqamətindən "Koroğlu" metrosansiyasına doğru hərəkət hissəsi yenidən təmirə bağlanıb. Bir neçə gündür həmin yolötürücülərinin bağlanması səbəbindən bu ərazilərdə nəqliyyatın tıxacı yaşanır.

Qeyd edək ki, hər iki körpüdə təmir işləri elə bu yaxınlarda, yanvar ayında həyata keçirilmişdi. O zaman "Azəryolservis" ASC təmir işlərini yolötürücülərində temperatur tikilşlərinin yenilənməsi ilə əlaqələndirmişdi. Bu dəfə də körpülərin üzərində yenidən qazma-qışıma işləri aparılır...

"Yeni Müsavat" isə xatırladır ki, martın 19-da prezident İlham Əliyev ümumi istifadədə olan ölkə əhəmiyyətli avtomobil yollarının qorunması haqqında sərəncam

Bakı yollarında bayram tıxacları

Sistemsiz təmir işləri sürücülərin əsəbi ilə necə oynayı?

imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Nazirlər Kabineti hərəkətdə olan nəqliyyat vasitəsinin çəki və kütlə parametrlərini ölçən texniki vasitələrin ümumi istifadədə olan ölkə əhəmiyyətli avtomobil yollarında quraşdırılması nəzərdə tutulan yerlərin siyahısını, həmin texniki vasitələrin quraşdırılma müddətlərini və mərhələlərini iki ay müddətində müəyyən edib Azərbaycan prezidentinə məlumat verməli; iriqəbərtili və (və ya) ağırçəkili nəqliyyat vasitələrinin icazə verilən qabarit, çəki və yüklə birlikdə oxa düşən kütlə parametrlərinə dair tələblərin pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında elektron protokolu tərtib olunması və həmin inzibati xətalərə dair işlər üzrə icraatın aparılması qaydasını tənzimləyən qanunun layihəsini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan prezidentinə təqdim və sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etməlidir.

Son duruma gəlincə, aparılan təmir işləri ilə əlaqədar Bakının mərkəzində bağlanan bütün yollar yaxın 2-3 gündə açılaraq istifadəyə veriləcək. Bunu "Trend"ə Nəqliyyat Nazirliyi "Azəryolservis" ASC-nin mətbuat katibi Pünhan Mürsəliyev deyib.

Onun sözlərinə görə,

martın 26-sı səhər saat 07:00-dən etibarən təmir işləri ilə əlaqədar Şəmsi Bədəlbəyli küçəsinin Rəşid Behbudov küçəsi ilə kəsişməsindən Azadlıq prospekti ilə kəsişməsinədək olan hissəsi nəqliyyatın hərəkəti üçün bağlanıb: "Hazırda həmin ərazidə köhnə asfalt-beton örtüyünün qashınması işləri gedir. Sabahdan etibarən isə ora yeni asfalt-beton örtüyünün döşənməsinə başlanılacaq".

Bundan əlavə, P.Mürsəliyev qeyd edib ki, martın 25-də axşam saat 23:00-dən etibarən təmir işləri ilə əlaqədar Heydər Əliyev prospektinin Həsənoğlu küçəsi ilə kəsişməsindən şəhər istiqamətinə, eyni zamanda Xətai prospektinin Yusif Səfərov küçəsinə çıxışı nəqliyyatın hərəkəti üçün bağlanıb: "Orada da köhnə asfalt-beton örtüyü yenisi ilə əvəzlənir. Axşam saatlarınadək orada yeni örtüyün döşənməsi işləri yekunlaşacaq".

"Azəryolservis" in sözcüsü bildirib ki, artıq bəzi yollarda işlər tamamlanmaq üzrədir: "Hazırda Yusif Səfərov küçəsinin Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin qarşısından Heydər Əliyev prospektinə qədər olan hissəsində son tamamlanma işləri aparılır. Burada xətlenmə işləri uzunömürlü isti və soyuq boyalardan istifadə edilməklə aparılır. Artıq bu gün

saat 13-14 radələrində yolum bu hissəsi nəqliyyatın hərəkəti üçün açılacaq. Həmçinin Suraxanı rayonundakı Səttar Bəhlulzadə küçəsində təmir işləri davam etdirilir. Artıq küçə boyu yeni asfalt-beton örtüyü döşənilir. Bundan əlavə, 20 Yanvar dairəsi, Bakı dairəvi yolunda təmir işləri davam edir. Dünən Süleyman Rüstəm küçəsində görülən işlər başa çatdırılıb. Hazırda orada kommunikasiya quyularının dəmir-beton plitələrinin qapaqları dəyişdirilir. Sabahdan orada da işlər yekunlaşacaq. Ümumiyyətlə, yaxın 2-3 gün ərzində Bakının mərkəzində bağlanan bütün yollarda aparılan bütün işləri tamamilə yekunlaşdırmaq fikrindəyik".

Amma ekspertlər hesab edirlər ki, bütün bunlar plansız fəaliyyətin nəticəsidir. Yolların sistemsiz şəkildə təmirə bağlanması nəqliyyatı iflic vəziyyətə salır. Çıxış yollarından biri kimi yolların gecə saatlarında təmirə bağlanması göstərilir. Baxmayaraq ki, hazırda yollar günün pik saatlarında təmirə bağlanır. Nəticədə tıxacın yaranması ilə yanaşı, yollar da tam keyfiyyətli təmir edilə bilmir. Yolların təmiri məsələsi və onun keyfiyyət əmsalının aşağı olmasının da tıxac amilinin yaranmasına təsiri var.

□ Sevinc TELMANQIZI

Ağsu rayonunda məskunlaşan şəhid və məcburi köçkün ailəsi illərdir uçuq bağçada yaşamağa məhkumdur. Nə Ağsu, nə də ailənin qeydiyyatda olduğu Kəlbəcər İcra hakimiyyətləri şəhid ailəsini evlə təmin etmir. Qanunsuzluqla bağlı bir çox instansiyalara müraciət edilsə də, nəticəsizdir.

İstiqamətində əlindən gələni etməyə çalışır, bu yöndə yol verilən nöqsanların aradan qaldırılması üçün təşəbbüslər edir. Çox təəssüf ki, rayon icra hakimiyyətinin rəhbərliyi qərəzli mövqə tutur. Hətta mənəviyyatsızlığın o həddinə çatırlar ki, onun heysiyyəti ilə oynayırlar, təhqir edir, həyat yoldaşının şəhidliyini, özünün məcburi köçkün-

İcra başçısından şəhid ailəsinə hörmətsizlik

İki rayonun İcra hakimiyyətləri Ağsuda məskunlaşan kəlbəcərli köçkündən qisas alır...

lüyünü lağa qoymağdan belə çəkinməzlər. Haqsızlıq o həddə çatıb ki, Gözəl Məmmədovanın məskunlaşdığı uşaq bağçasında rayon icra hakimiyyəti tərəfindən təmir işləri aparılır, orada məskunlaşmış bütün köçkünlərin otaqları təmir olunur, yalnız onun yaşadığı otağı təmir etməkdən imtina edirlər. Bununla şəhid ailəsindən intiqam aldıklarını göstərmək istəyir, bu cür səviyyətsizlik və mənəviyyatsızlıq edirlər. Rayon rəhbərliyi "Şəhid ailələri haqqında" Qanuna uyğun olaraq onu nə evlə təmin edir, nə də yaşadığı otağı təmir edir", - deyərək müraciətdə bildirirlər.

Həmçinin vurğulanırdı ki, şəhid ailəsi, məcburi köçkün Gözəl Məmmədova bu haqsızlıqlara dözməyib ölkə vətəndaşlığından imtina edərək, xarici ölkələrdən birinə çıxıb getmək istəyir.

□ **Röya RƏFİYEVA**
Fotolar müəllifindir

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı həmin ailənin yaşadığı bağçada olub və ailə ilə söhbətəşib.

Əslən Kəlbəcərdən olan Gözəl Məmmədova bildirib ki, həyat yoldaşı Əli Məmmədov 1992-ci ildə şəhid olub. Bundan sonra 1993-cü ildə qadın dörd uşağı ilə Ağsu şəhərindəki "Qərənfil" uşaq bağçasında məskunlaşıb. Həmin bağçada isə vəziyyət olduqca acınacaqlıdır. Bina uçuq və təmirsiz vəziyyətdədir. Məmmədovanın sözlərinə görə, aidiyyəti qurumlar bu illər ərzində ailə ilə maraqlanmayıb. İndiyədək onlara nə şəhid ailəsi, nə də məcburi köçkün kimi diqqət yetirilməyib. İllərlə yaşadığı otaqlar nəm və su içində olub. Ailənin Ağsu və Kəlbəcər icra hakimiyyətlərinə etdikləri müraciətlər də cavabsız qalıb. Ailənin ev siyahısındakı növbəsi isə illərdir ki, gəlib çatmır. Hər dəfə siyahıda onlardan əvvəl onlarla insanın olduğu məlum olur.

"Hər yağış yağanda ev su içində olur (ev deyəndə G. Məmmədova bağçada yerləşdikləri iki kiçik otağı nəzərdə tutur-R.R.) Bir dəfə Ağsunun icra başçısı Ənvər Seyidəliyev də gəlib vəziyyətimizi gördü. Ancaq heç bir xeyri olmadı. Biz otaqları bu yaxınlarda bir az təmir etdik ki, heç olmasa, yaşamaq mümkün olsun", - deyərək qadın qeyd edib.

Yaxınları isə bildirib ki, icra başçısı Ənvər Seyidəliyev bu ailəni qəsdən evlə təmin etmə-

yəcəyini deyib: "Eşitməmişik ki, o, ailəni burada, bu bağçada çürüdəcəyini, evlə təmin etməyəcəyini bildirib. Səbəb kimi isə ailənin müxalif mövqeli olmasını göstərib. Ailəyə heç Kəlbəcər İcra Hakimiyyəti də yaxın durmur. Bu, onun, o da digərinin boynuna atır məsələni".

Həmin bağçada şəhid ailəsi ilə birgə iki ailə də yaşayır. Ailələrdən birinin başçısı Asəf Quliyev də illərdir ki, mənzillə təmin olunacaqlarını gözlədiyini vurğulayıb.

Yada salaq ki, bir müddət əvvəl Qarabağ Azadlıq Təşkilatı da həmin şəhid ailəsinin problemini mətbuata çıxararaq dövlət başçısına müraciət etmişdi. Müraciətdə köçkün və şəhidin həyat yoldaşı olmuş qadına qarşı edilən haqsızlıqlar sadalanaaraq kömək istənilmişdi.

"Gözəl Məmmədova rayonda fəal ictimai iş aparır, ədalətsizliklərə və nöqsanlara qarşı həmişə vicdanlı vətəndaş mövqeyi tutur, xüsusilə də vətənpərvərlik işinin gücləndirilməsi

Mən hələ İbiza adasında olmamışam, amma olmaq istəyirəm. Əlbəttə, burdan-bura Pirallahı adasında olmayan biri üçün uzaq İspaniyadakı İbiza adasına getmək xeyli fantastik ideyadır, amma arzularla yaşamaq ziyanlı şey deyil, əksinə, faydalıdır.

Samir SARI

Nasükür İbiza camaatı

İbiza adası nənki İspaniyanın, hətta dünyanın ən məşhur əyləncə və turizm cənnətidir. Adanın iqlimi elədir ki, ilin böyük hissəsində orda istirahət mərkəzləri işləyir: çal-oynasın, vur-çatlasın, yemək-içmək, istirahət, əyləncə, kef-damaq. Yerli camaat da elə turistlərin hesabına ser kefində, lord ovaqında yaşayır.

İndi təsəvvür edin, təbiətin heç bir gözəlliyini, sərvətini əsirgəmədiyi adada, üstəlik, dünyanın ən bərkgedən neməti hesab olunan neft tapılıb.

Biz heç, tutaq ki, bu günə bu gün Nargində neft tapılsa, sevinərik və dərhal hansısa xarici neft şirkəti ilə hasilatın pay bölgüsünün sərfəli variantına dair kontrakt bağlayaraq, bonus və tranş alıb dərhal olimpiya stadionu tikərik. Amma neft yatağı qarşada Türkiyənin hansısa bir

otel, restoran tikmək əvəzinə buruq qazacaqlar, terminal tikəcəklər, yeraltı anbarlar qayıraçaqlar, adaya sərnəşin gəmiləri əvəzinə tankerlər yan alacaq və

Təbiidir. Neft olan yerdə daşınmaz əmlak toxunulmazlığı deyilən bir şey yoxdur. Əgər İspaniyanın neft geoloqları tapsalar ki, neft yatağının ən yaxşı fontan vuran buruğu Zidanın və ya Pikenin heyətinə düşür, İRDNS-in qoçuları ulduzların

adasında aşkar olursa, dövlət və xalq buna daha iti, daha sevincək reaksiya verər, qəzetlər "İŞTƏ MİLLİ PETROL!" manşetləri ilə çıxar, telekanallar neftin yatağında qazılan ilk buruqdan canlı yayın verər, bütün media neftin tapılmasını millətin niqatı, rifahı kimi qələmə verər, xeyli çalib-oyunayrlar.

Amma siz İbiza camaatının nasükürlüyünə, nankorluğuna baxın, adada neftin tapılması xəbəri onları məyus edib. Hətta "məyus edib" də o söz deyil, ibizalılar əməlli-başlı qeyzleniblər. O dərəcədə hiddətləniblər ki, etiraz aksiyası təşkil ediblər, hökumətə dirəşiblər ki, neft axtarışlarını dayandırsın.

Özləri ordan-burdan neft alan ispanlar narahatdırlar ki, neft onların gül kimi turizm sektorunun içinə bitum qoyacaq. Guya ki, ekologiya xarab olacaq, xaricilər adaya axışib villa,

bir gün onlardan biri qəzaya uğrayacaq, nəticədə neft, mazut ləkəsi İbizanı dövrələyəcək, adanın lacivərd sahillərini, çimərliklərini it gününə qoyacaq.

Ondan sonra kim İbizaya dincəlməyə gələr? Heç kim. Turist gəlməyəcəksə, camaat kasıblayacaq. Hamı bilir ki, "Neft xalqın sərvətidir" şüarı boş sözdür, onun xeyrini beş-altı adam görəcək.

Ona görə də o gün ibizalılar əllərinə "Neftə yox!" şüarı götürüblər və lüt-ətəbəla soyunaraq ölkənin neft strategiyasına etiraz ediblər.

Xəbər verilir ki, heç demə, məşhur futbolçulardan Sneyder, Fiqu, Kasilyas, Zidanın, Serxio Ramos, Guti, Şakiranın əri Pike, Xavi və David Vilyanın İbizada villaları varmış. Hazırda onlar, eləcə də digər məşhur adamlar (müşənnilər, modelyerlər, modelerlər) adanın Neft Daşlarına döndürülməsinə qarşıdırlar.

göz yaşına baxmayacaqlar, ekskavatoru, buldozeri gətirib deyəcəklər ki, bələdiyyə bu torpağı sizə qanunsuz satıb, çıxın, evləri sökürük. Müqavimat olsa, onda görürsünüz, o boyda Zidanı və ya Fiqunu (onsuz da ondan yanlıqdırlar) Suliutepədəki evinin sökülməsinə etiraz edərkən hospitalıq edilmiş İdrak Dadaşovun gününə qoyurlar, ya qoy-murlar.

Hələ dünya güclərinin bu tapıntıya münasibətini də bilmək olmaz. Bir də gördün, İbizanı mübahisəli ərazi elan etdilər, araya qan-qada saldılar. Neft olan yerlər, adətən, elə olur.

Bu baxımdan İbiza camaatına halaldır, neftə, qaza, digər karbohidrogen ehtiyatlarına ümid olmadan, təbiətin bəxş etdiyi sərvətdən maksimum yararlanıblar və indi istəyirlər ki, üzllərinə mazut qarası çəkilməsin.

Dirilən Lenin və Azərbaycan müxalifəti

Azər RƏSİDOĞLU

Ölkə parlament seçkilərinə hazırlaşır. Yəni də iqtidar bütün prosesləri nəzarətində saxlamaq, müxalifət isə günahı eyni düşərgədə təmsil olunan, eyni aqibəti paylaşdığı simaların üzərinə atmağa cəhd göstərir.

Baş verənlər sovet dövrünün məşhur lətifəsini xatırladırlar...

Siyasi büroda ölümləri dirildən dərman kəşf edirlər. İlk növbədə Lenini dirildirlər. Lenin dirilən kimi qəzetləri istəyir və bir həftə onun yanına heç kimi buraxmamağı tapşırır. Bir həftə sonra gəlib onu tapmırlar. Yenidən dirildilən Stalin də beləcə aradan çıxır. Onları tapmaq üçün Dzerjinskiyi dirildirlər. O, kabinetdən Leninə məxsus belə bir məktub tapır. Hər şeyi təzədən başlamaq lazımdır, Helsinkiyə gəl...

Azərbaycan seçkilərə hazırlaşır. Ölkədə son illər ərzində keçirilən bütün seçkilər (istər prezident, istərsə də parlament) demokratik müxalifətin məğlubiyəti ilə yekunlaşıb. Demokratiyaya düşmən olan qüvvələr demokratik seçki keçirməyə imkan verməyiblər. Qərb də gənc Azərbaycan demokratiyasını qoruya bilməyib. Azərbaycanda yaxın zamanda keçiriləcək parlament seçkisində də oxşar vəziyyətin təkrarlanacağı istisna edilmir.

Əslində bir az geniş bucaqdan baxanda, analoji siyasi mənzərəni postsovet məkanındakı ölkələrin əksəriyyətinə də görmək mümkündür.

Nə baş verir? Milli demokratik düşərgənin, bu düşərgəni təmsil edən insanların bu cür genişmiqyaslı böhranına səbəb nədir? Bəzi analitiklər bunu liberal ideyaların böhranı kimi dəyərləndirirlər, amma zənnimizcə, məsələyə tək cəmiyyətə bu rakursdan yanaşmaq düzgün deyil.

Əsas səbəb fiqurların krizisində və geosiyasi maraqlardadır. Postsovet məkanında sağ ideyaların daşıyıcısı olan siyasi fiqurların demək olar ki, mühüm bir hissəsi cəmiyyətin nəzərində şübhəli imicə malik insanlardır, toplum onlara inanmaq, etibar etmək istəmir.

Düzdür, bu insanların çoxu əxlaqlı siyasətin daşıyıcılarıdır, lakin MDB məkanı belə insanlar üçün qəbiristanlığa çevrilib.

Belə siyasətçilər isə hətta ən ali ideyanı da xilas edə bilməz; əksinə, ideyanın özü gözəldən düşəcək.

Hazırda postsovet məkanında bu proses gedir: "işlənilən-tükənmiş" fiqurlar demokratik ideyaları gözəldən salırlar, sonra əks əlaqə başlayır - demokratik ideyalar öz daşıyıcılarına fayda gətirmək qabiliyyətini itirir; cəmiyyət əks ideyalara maraq göstərməyə başlayır.

Həmin əks ideyalar isə dövlətin başına gələrək, xaosa son qoymağı bacaran şəxslərin yürütdüyü xəttin ətrafında formalaşan ideologiyadır. Diktaturalar məhz belə başlanır. Diktatura istənilən ideyadan daha cazibəli görünür, çünki hər halda, praktik əsas var.

Hətta nəzəri ideologiya nə qədər əsaslı və gözəl olsa belə, onunla daha rəqabət apara bilmir.

Odur ki, ideyaları iflasa uğradan siyasətçilərin "diktatorların övladları" olduqlarını vurğulasaq, heç də səhv etmərik.

Cəmiyyət daima yeni impulslar həsrətindədir. Yeni texnologiyalar tətbiq edilməyində isə cəmiyyət donur. Daima yeni nəfəs tapıla bilər. Əsas məsələ yenilik axtarışında olmaqdır.

Hər şeyi sıfırlamaq, yenidən başlamaq lazım gəlir.

Yuxarıdakı lətifədə göstərilən kimi, Lenini dirildəcək dərman mövcud deyil. Deməli, dəyişiklik düşüncədə olmalıdır.

İllərdən eyni adamlar, eyni siyasi təşkilatlar heç nəyi dəyişmədən sadəcə eyni birlikdə təmsil olunurlar, lakin ortada qələbə yoxdur. Söhbət təşkilatların adından, sayından getmir. Cəmiyyət real, güclü bir fəaliyyət gözləyir. Ona görə də güclü bir fəaliyyət olmayan yerdə təşkilatların, birliklərin dəyişməsi, ya dəyişməməsi əsas məsələ deyil. İndiki mərhələdə cəmiyyət müxalifətə inanmaq üçün onu fəal görmək istəyir. Hazırda müxalifətin qeyri-fəal olmasının bir çox obyektiv və subyektiv səbəbləri də var. Çünki çox vaxt seçkidən sonra müxalifət özünə gələndə qədər passiv, böhranlı vəziyyətdə olur. Lakin böhrandan çıxmaq lazımdır. Məğlubiyəti bir daha yaşamağa isə artıq dözmək imkansızdır. Sıfırlanmaq zamanıdır...

Cümə söhbətləri

Bismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Əziz İslam Peyğəmbərinin (s) gözünün nuru, xanımlar Xanımı Həzrət Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) şəhadət tarixini geridə qoymuşuq. Başda Zəmanə Sahibi (ə.f) olmaqla İslam ümmətinə Xanım Fatimeyi Zəhranın (s.ə) ürəklərimizi xüsusilə yandıran şəhadəti münasibətilə başsağlığı veririk.

Xanım Zəhra (s.ə) haqqında danışmaq çox məsuliyyətlidir. Daha dərin elmi bəhsə daxil olmazdan öncə demək lazımdır ki, Xanım Zəhranı (s.ə) tanıtdırmaq istəyəndə, onun kimliyini başa salmaq üçün sadə bir ibarə bəs edir - Ümmü Əbiha (s.ə). Bu, nə gözəl ailədir ki, ana - Ümmü Əbiha (s.ə) adlanır, qızı - Zeynəb (s.ə) adlanır. Hər ikisinin adlarında "əb" sözü var. "Əb" - yeni ata. Ümmü Əbiha - yeni "Atasının anası". Həzrət Fatimeyi-Zəhra (s.ə) - Ümmü Əbihadır - "Atasının anası"dır. O, Həzrət Peyğəmbərin (s) qızıdır və o Həzrətin (s) ana kimi müqəddəs və yüksək məqamla ünvanladığı bir şəxsiyyətdir. Xanım Zeynəb (s.ə) - Həzrət Əlinin (ə) və Xanım Zəhranın (s.ə) qızıdır. O, Zeynəbdir - "Atasının zinəti"dır.

Ümmü Əbiha - Atasının anası

Atasının Anası... Bu ibarə ilə bağlı çox izahlar verilir. Fəlsəfi izahlar da verənlər var, ədəbi izahları verənlər də var, yaşayışdan nümunələr göstərərək izahlar verənlər də var. Amma bu, bir tarixi faktıdır ki, Xanım Fatimeyi-Zəhra (s.ə) Ümmü Əbiha adlanır. Bütün bu səbəblər də bir yerdə cəmləşib. Yaradılış baxımından da bu adın ciddi izahları var. Xüsusi cəhət budur ki, Xanım Fatimeyi-Zəhra (s.ə) Məkkə dövründə uşaq idi. Rəsulullah (s) "Lə iləhə illəllah"ı topluma çatdıranda o Həzrətin (ə) mübarek cisminə daş atırdılar, üzərinə kül tökdülər. Evə gələndə Həzrət Zəhra (s.ə) üzünü təmizləyər, başını darayardı, təmizləyər. Peyğəmbərimiz Həzrət Mühəmməd (s.ə) uşaqıqdan yetim qalmışdı. Həzrət Zəhra (s.ə) ona ana nəvazişi ilə qayğı göstərirdi.

Xanım Fatimeyi-Zəhra (s.ə) Zəhra ilə bağlı bir nöqtə xüsusi olaraq diqqət çəkir. Mütəxəssislər bildirirlər ki, bir insanı dəyərləndirərkən bir neçə baxı-

Xanım Zəhra (s.ə)

zirvəsinin bəşəriyyətdə təsirləri

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

nəş onlara görə mövcuddur. Başlarını yerə qoyarlar - yaxınları, qohum-əqrəbası onları güclə yada salar. Hələ onlar da bilinmir necə yada salarlar.

Hər zaman təsir qoyan misilsiz dəyərli varlıq

Üçüncü növ insanlar var ki, onlar yaşadıkları zamanda da təsir qoyarlar, vəfatlarından sonra da təsir qoyurlar. Mütəxəssislər Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) həyatını buraya aid edirlər. Xanımın (s.ə) bu mənada təsirləri fəvqəladə dərəcədədir.

İnsan dünyadan gedəndə üç müstəvidə təsir qoya bilər. Xanımın (s.ə) şəxsiyyəti, yaşayışı və mübarek şəhadətində bu üç təsirin hər biri ən bariz şəkildə öz əksini tapır. Bunlardan birincisi - fiziki təsirdir. Yeni insan dünyada gedir, onun nəslindən olan övladları, nəvələri, nəticələri olar. Yaşadığımız dünyada əlli milyondan artıq insan Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) müqəddəs nəslinə aid olaraq mövcuddur. Dünyada əlli milyondan artıq seyid, Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) övladlığını daşıyır. Vaxt var idi, kafirlər Həzrət Peyğəmbərə (s.ə) "əbtər", yəni "sonsuz" deyirdilər. Nəticə tam əksinə olur. Onlar sonsuz olur, Peyğəmbərin (s) nəslindən isə həm dünya üçün, həm də Qiyamət üçün Kövsər bulağı qaynayır. Ən aşağı rəqəmlə götürdükdə, bu gün dünyada 50 000 000 insan Həzrət Zəhra (s.ə) övladı olaraq mövcuddur. Bu, Xanım Zəhranın (s.ə) özündən sonra qoyduğu fiziki təsirdir.

İnsan dünyadan gedəndə üç müstəvidə təsir qoya bilər. Xanımın (s.ə) şəxsiyyəti, yaşayışı və mübarek şəhadətində bu üç təsirin hər biri ən bariz şəkildə öz əksini tapır. Bunlardan birincisi - fiziki təsirdir. Yeni insan dünyada gedir, onun nəslindən olan övladları, nəvələri, nəticələri olar. Yaşadığımız dünyada əlli milyondan artıq insan Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) müqəddəs nəslinə aid olaraq mövcuddur. Dünyada əlli milyondan artıq seyid, Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) övladlığını daşıyır. Vaxt var idi, kafirlər Həzrət Peyğəmbərə (s.ə) "əbtər", yəni "sonsuz" deyirdilər. Nəticə tam əksinə olur. Onlar sonsuz olur, Peyğəmbərin (s) nəslindən isə həm dünya üçün, həm də Qiyamət üçün Kövsər bulağı qaynayır. Ən aşağı rəqəmlə götürdükdə, bu gün dünyada 50 000 000 insan Həzrət Zəhra (s.ə) övladı olaraq mövcuddur. Bu, Xanım Zəhranın (s.ə) özündən sonra qoyduğu fiziki təsirdir.

Elə insanlar da var ki, yalnız yaşadıkları zaman kəsimində təsirləri olur. Yaşadıqları zamanda elə zənn edirlər ki, Yer onların ətrafında fırlanır. Başlarını yerə qoyandan sonra məlum olur ki, bütün mövcudluqları bitdi. Öləndən sonra nə vaxtsa olmaqları ilə olmamaqları arasında heç bir fərq sezilmir. Belə insanlar da çoxdur. Yaşayanda elə bilirlər ki, Gü-

Bəzən fiziki baxımından məsələyə baxanda, deyirlər ki, kiminsə filan yerdə məzarıdır, insanlar ona görə həmin yere yığılır. Xanım Fatimeyi-Zəhra (s.ə) burada da istisna təşkil edir. Xanımı (s.ə) gedib ziyarət edəcək bir yerimiz yoxdur. Xanımın (s.ə) məzarı hələ də gizlidir. Amma, xatirəsi əzizdən də əzizdir.

Xanımın (s.ə) davranışı və elmi təsiri

İkinci təsir - davranış və elmi baxımından olan təsirdir. Bir qədər də elmi cəhətdən desək, nümunəlilik təsirdir. İstər müsbət nümunələr, istərsə də mənfi nümunələr bu kateqoriyada ehtiva olunur. Tarixdə iz qoyan müsbət nümunələr olub, insanlar onlara baxıb, gözəl ibrətlər

qeydlərinə diqqət etdik. Fransanın ciddi araşdırmaçılarından olan Lui Masinyon, Xanım Zəhraya (s.ə) aid müxtəlif dillərdən neçə milyon qeyd toplayıb. Bunlar diqqət olunmalı məsələdir. Lui Masinyon haqqında qısaca onu qeyd etmək olar ki, o, Anri Korben kimi böyük şəxsiyyətin müəllimi olub. Anri Korben isə bir insandır ki, İslam fəlsəfəsi, İslam mütəəllimiyi mövzusunda öz imkanları daxilində işıq salıb.

Bir şəxsiyyətin bəşəriyyətin, insanlığın həyatına qoyduğu təsirlər budur. Bizlərin hər birimizin həyatına təsiri olan bir şəxsiyyətdir Xanım Fatimeyi-Zəhra (s.ə). Dünyanın hər bir yerində Əhli-beytə (ə) məhəbbəti olan insanlar o şəxsiyyətin şəhadət günlərində onun işığına toplaşır. Alimlər, mərcəyyətlər Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) şəhadəti ilə bağlı iki tarix ehtimal edir. Həm ilk ehtimal olunan şəhadət tarixinin üç günündə, həm də son ehtimal olunan şəhadət tarixinin üç günündə əzadarlıq mərasimləri keçirilir, Xanımın (s.ə) hüznü şəhadəti anılır. Allah Təala bizlərə bunu yaşadanlardan olmağı nəsib etsin.

Onun hər buyuruşunu İlahi əmr kimi qiymətləndirənlər

Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) şəxsiyyətini anmaq, onun şəhadət günlərini yaşatmaq - İslamı yaşatmaq, İslamı diri saxlamaqdır. Əgər ümmət Peyğəmbər (s) vəfatında, vəfatdan öncəki həftələrdə və vəfatdan sonrakı dövrdə, Xanımın (s.ə) şəhadətinə qədər olan dövrdə baş verənləri mütaliə etməsə, bunlardan xəbərdar olmasa - təkrar-təkrar büdrəmə halları ilə qarşı-qarşıya gələ bilər. Bütün bu dövrləri təhlil edib, ümumiləşdirsək - bir məsələ aydın olar. O da bundan ibarətdir ki, müsəlmanlar əməli halda iki qrupa bölünmüşdülər: Allaha, Onun Rəsuluna (s) və əmr sahiblərinə (ə) itaət edənlər və deyilənlərə itaət etməyənlər. Kimlər ki, bunu sözgəliş deyil, əməli halda yaşadırdılar, onlar Peyğəmbərin (s) rehlətinə qədər də, sonra da və bütün bu dövrlərdə də öz imtahanlarını layiqincə verirdilər. Deməli, insan davranış və rəftarları bu məsələyə də qayıdır. Hətta deyə bilərik ki, insanın davranış və rəftarları - dünyagörüşünə, etiqada, imana qayıdır. Kimlər üçünsə əziz Peyğəmbər (s) - bir Allah elçisi idi ki, öz sözü yox idi, işi - Allah sözünü çatdırmaq idi. Onlar üçün Peyğəmbərin (s) hər buyuruşu bu dəyərdə idi. Onlar Peyğəmbər (s) ətrafına nə dünya ilə bağlı məsələlərə görə toplaşmışdılar, nə də dünya ilə bağlı narahatlıqları var idi. Onlar buna görə gəlmişdilər ki, Həzrət Peyğəmbər (s) Allahın buyuruşunu çatdırır. Əgər belə dərin etiqad olmasaydı, böhranlar yaranardı. Əhli-beytin (ə)

başına gələnlər də əslində bu istiqamətdə olan sınaqlardan ümmətin yeterincə və layiqincə çıxma bilməməsi idi. Ona görə də, Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) şəhadət günlərini yaşatmaq - birbaşa olaraq İslamı diri saxlamaqdır.

Xanımın (s.ə) məxsusi zikri ilə Allahı xatırlamaq

Allah Təala Qurani Kərimdə "Bəqərə" surəsinin 152-ci ayəsində buyurur: "**Məni yada salın ki, sizi yad edim...**" Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) məclisləri həm də Rəbbimizi xatırlamaqdır. Allahın xalis bəndələrini xatırlayarkən, insan Allaha tərəf yaxınlaşır. Peyğəmbərimizə (s) "əbduhu" (Allah bəndəsi) dedikdə, əslində biz o Həzrətin (s) Rəbbinə bağlanmış oluruq. Bu anlamda namazlardan sonra tövsiyə edilən Xanım Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) məşhur təsbihi, zikri - əslində Allahı xatırlamaqla bağlı ən böyük vasitədir. Bu zikrdə - 34 "Allahu Əkbər", 33 "Əlhəmdülilləh", 33 "Subhə-nallah" deyilir.

Həzrət İmam Baqir (ə) buyurur: "**Həzrət Fatimənin (s.ə) təsbihi - o zikrləndəndir ki, Al-**

lah ona əmr etmiş və buyurmuşdur ki, "Məni yada salın ki, sizi yada salım". Əslində "Bəqərə" surəsinin 152-ci ayəsində olan buyuruşun ən ciddi nümunələrindən biri - Xanımın (s.ə) bəlli zikridir. İnsan əslində hər o zikri deyəndə, Allahı xatırlamağa doğru gedir. Xoş olsun o kəslərin halına ki, hər zaman o zikri deyəndə mənalarına diqqət edir.

Həzrət İmam Sadiq (ə) buyurur: "**Hər kim Xanım Fatimeyi Zəhranın (s.ə) zikri ilə yuxuya gedərsə, Allahı çox yada salan qadın və kişilərdən olar**". İnsanın gün ərzində, müxtəlif zamanlarda bu zikri deməsi - Allahı xatırlamasıdır. İnsan Rəbbini xatırlasa, O da bəndəsini xatırlamış olar.

Həzrət İmam Baqir (ə) buyurur: "**Hər kim Həzrət Fatimeyi-Zəhranın (s.ə) təsbihini deyərsə, bundan sonra istigfar edərsə - bağışlanar. Bu, dildə yüz zikrdir. Ancaq əməl tərəzində min hesablanır. Şeytani uzaqlaşdırır və Allahı razı salır**". Əslində Allahı xatırlamanın ən gözəl vasitələrindən biridir bu zikr. Bu zikrin görünə qədər bəreketi var. Tövbəyə, bağışlanmağa müqəddimə rolunu oynaya bilər. İnsanın bağışlanması üçün bir giriş rolunu oynaya bilər. Şeytani (lən) insanın həyatından uzaqlaşdırar.

Allahım, həyatımızın Səni xatırlamaqda keçməsinə nəsib et!

Allahım, bizlərə dünya və axirətdə Xanım Fatimənin (s.ə) şəfaətini nəsib et!

Allahım, aqibətimizi Əhli-beytə (ə) məhəbbətlə qərar ver! Amin!

Çəkilməyən kanalizasiya xətti Lənkəranı bəlaya salıb

Şəhər sakinləri qazılıb, sonra torpaqlanan yolların bərbadlığından cana doyub; camaat bazar yolu üçün Hadı Rəcəbliyə çağırış etdi; "Nizami" kinoteatrı da sökülüb

Lənkəranlılar çəkilməyən kanalizasiya xətlərinin bəlasına düşüb. Şəhər sakinləri qazılıb, sonra torpaqlanan yolların bərbadlığından cana doyub. Əvvəlcədən kanalizasiya xətlərinin çəkilişi üçün yollar qazılıb tökülüb. Şəhərin mərkəzi və ara yolları dağılıb. Amma su xətti çəkiləndən sonra kanalizasiya sistemi çəkilişi planı yaddan çıxıb. Ona görə də yollar dar-madağın olub. Lənkərandan avtomobillərin hərəkəti iflic olub. Maşınlar çala-çuxur, yamaq yollara görə tez-tez olur.

Sürücülər deyirlər ki, kanalizasiya xətləri çəkmək istəmir-dilərsə, qabaqcadan fikirləşmək lazım idi. Onların sözlərinə görə, dünyanın heç yerində, hətta uzaq Uqanda da belə ağıla batmayan addım atılmayıb. Apreldə isə ölkə başçısının rayona gəlişi gözlənilir.

Bəzi küçələr asfaltlanır. Sakinlər isə rayon rəhbərliyindən yolların tamamilə yaxşılaşdırılmasını xahiş edirlər. Camaat danışıq ki, şəhərdə evlərə su xətləri çəkilsə də, kanalizasiya xətlərinin çəkiliş strukturunun mürəkkəbliyinə görə layihə təxirə salınıb.

Bu prosesin çətinliyi əvvəlcədən hesablanmayıb. Halbuki Masallıda kanalizasiya xətləri ən ağır mexanizm olsa da, çəkilib. Sakinlərin ən başlıca yol şikayəti isə "Böyük bazar" massivinin hələ də asfalt üzünə həsrət qalmasıdır. Lənkəranın mərkəzi bazarına gedən bu yol və avtobusların dayanacağı palçıq içində üzür.

Sakinlərin sözlərinə görə, dəfələrlə həm region telekanalında, həm televiziyalarda, mətbuatda bu yolun bərbadlığı işıqlandırılıb. Ancaq şəhərin ən qaynar, nəqliyyatın gur nöqtəsinə iki maşın asfalt töküblə palçıqdan azad etmələr. Mərkəzi bazarı girmək üçün qaloş işə yarıyır. İllərdir ki, bazar yolu acınacaqlı haldadır.

Üstəgəl, bu vəziyyətdə açaq havada ərzaq məhsullarının satışı təşkil olunur. Yol üstündə et məhsulları, meyvə-tərəvəz, balıq və s. məhsullar satılır. Yan-yörədən ötən maşınların isə toz-torpağı, palçığı malların üstünə süpürür.

Bir müddət əvvəl bazarnın içərisindən kənarda alver qadağan idi. Amma təzədən köhnə yazılmamış qaydalar qüvvədədir. Alverçilər yolun tən ortasında ərzaq məhsulu satır. Həm nəqliyyatın hərəkəti məhdudlaşır, həm də natəmizlik hökm sürür.

Hərçənd ticarətçiləri bazarnın içərisinə sığışdırmaq, yolu

isə asfaltlamaq mümkündür. Nədənə bu problemi müəllimlərdən dərindən sonra əlavə işləməyi təklif edən deputat Hadı Rəcəbli də birçə dəfə qaldırma-yıb.

Lənkərandan deputat olan H.Rəcəbli, görünür, ya "Böyük bazar"dan keçməyib, ya da maraqlı olmayıb. Sakinlər xahiş edirlər ki, deputat problemin həllində kömək etsin.

Prezident şəhərin Liman - Nərimanabad - Balıqçılar avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı sərəncam imzalayıb. 10 min nəfər əhalinin yaşadığı 3 yaşayış məntəqəsini birləşdirən avtomobil yolunun tikintisi üçün dövlət büdcəsindən 3,6 milyon manat ayrılıb. Sarı adasının əhatəsində yerləşən balıqçı kəndlərinin yolları o dərəcədə bərbadır ki, yalnız su və hava nəqliyyatı köməyə yetə bilər.

Odur ki, yolların abadlaşdırılacağı yerinə düşüb. Vaxtla balıq ovuna qoyulan qadağaya görə üsyana qalxan Nərimanabad sakinlərinin şikayətini dinləməyə gələndə yol məşəqqəti bürokratik əngəllərdən daha dəhşətli idi. Ancaq yol dərdi Nərimanabadla qurtarmır. Lənkəranın mərkəzi yollarına və ən əsas bazar yoluna diqqət yetirmək vacibdir.

Lənkərandan "Nizami" kinoteatrı sökülüb. Bu mədəniyyət ocağı müstəqillikdən bəri təyinatı üzrə fəaliyyət göstərmirdi. Son illərdə isə ümumiyyətlə, istifadəsiz idi. İndi kinoteatrın yeri boş sahəyə çevrilib, ərazi hasarlanıb.

Bu kinoteatr bir neçə il əvvəlcə qədər çayxana, daha son-

ra bilyard salonu kimi xidmət göstərmişdir. Axır vaxtlar isə diqqətdən kənarda qalmışdı. Bəzi xəbərlərdə deyilirdi ki, bina artıq özəlləşdirilib. Amma sökülən mədəniyyət mərkəzinin yenidən qurulacağı bildirilir.

Mədəniyyət müəssisələrinin tikintisi və yenidən qurulması 2014-2018-ci illərdə regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına salınıb. Eləcə də sözügedən kinoteatrın yenidən qurulması nəzərdə tutulub.

Şəhərin ən böyük kinoteatrı olan "Nizami" 1955-ci ildən ötən əsrin son onilliyinə qədər kinoseverlərin sevimli məkanı olub.

Lənkərandan ilk kinoteatr 1926-cı ildə fəaliyyətə başlayıb. İlk səssiz kinofilm "Spartak" adlanan kinoteatrdan 1927-ci ildə nümayiş etdirilib. Ancaq indi yeri özəlləşdirilib və istifadəsiz qalıb. Ümumiyyətlə, Lənkərandan tarixi abidələr çoxdur.

Yuxarı Nüvədi kəndində qədim Əbirlər qülləsi, Şıxakəran kəndində Şeyx Zahid türbəsi, şəhərdə Kiçik Qala məscidi, Güldəstə minarəsi, Hacı Mirzə hamamı, Xan Evi kimi abidələr var. Xan evi artıq rekonstruksiya olunub.

Lənkərandan ictimai-siyasi təşkilatların fəaliyyətinə gəlincə, hazırda hakim partiyanın qərargahı var. Müsavat Partiyasının qərargahı indiki başqan müavini Yadiqar Sadiqovun həbsindən əvvəl möhürlənib. AXCP-nin isə qərargahı yoxdur. Ümid Partiyasının qərargahı isə şəraitətsiz, köhnə bir yerdir.

□ E.SALAMOĞLU
Fotolar müəllifindir

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin heyətində, Stalin layihəli daş bina-da 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkaf, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışıdadır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Kisilər!!! Axırcı şans!!!

İsraillə təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanca, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vəzidə dəyişmənin əlaməti)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəlcədən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düynə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Yuxuda ikən qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Səhərə yaxın yüksək qan təzyiqi
- * Boyun-baş bel-ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dermansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Təcili satılır

Lökbatan qəsəbəsinin mərkəzində, H.Əliyev parkının yanında 220.kv.m evrotəmirlə, 2 mərtəbəli, 7 otaqlı döşəməsi parket, qapıları və pilləkənləri palıd ağacından, telefonu, qarajı, hamamı, mətbəxi, həyətində meyvə ağacları olan 3 sot torpağın üzərində tikilmiş villa

TƏCİLİ SATILIR.

3-cü mərtəbəni də tikmək olar (mansard).

Qiyməti razılaşma yolu ilə (Real qiymətdən ucuz)

Əlaqə telefonları: 077 - 769 - 59 - 10; 070 - 365 - 98 - 40; 012 - 497 - 43 - 04

Elan

Jelevnovodsk şəhəri, stansiya Beştau, Qlinki-15 ünvanında iki-mərtəbəli binanın 1-ci mərtəbəsində tam təmirli 2 otaqlı mənzil, kombi sistemi ilə təchiz olunub, avadanlıqları ilə birlikdə Bakı şəhərinin istənilən yerində mənzillə dəyişdirilir.

Əlaqə nömrəsi:
+9283706928

MÜSAVAT

Son səhifə

N 63 (6091) 27 mart 2015

Qurbağa yedi, beynindən qurdlar çıxdı...

Çinli qadının son 6 ildir baş ağrılarından əziyyət çəkməsinin qəribə səbəbi açıqlanıb. 29 yaşlı qadının durumunu araşdıran həkimlər onun uşaq vaxtı diri-diri qurbağalar yeməsinin orqanizmində ciddi problemlər yaratdığını deyiblər. Yen Meng ad-soyadlı qadın son 6 ildir nə qədər müalicə olsa da, nəticə olmayıb.

Bir müddət əvvəl isə beyin tomoqrafiyası çəkirdən qadının beynində parazitlər olduğu aşkarlanıb. 8 santimetr uzunluğu olan qurdlar qadının sinir sistemini sarıb. Uşaq vaxtı qurbağalar yediğini açıqlayan qadın bu problemin onlardan qaynaqlandığını eşitdiyi zaman şoka düşüb. Həkimlər qadının beynindəki qurdları əməliyyatla təmizləmək istəyirlər.

92 yaşında dirildi

Bir neçə gün əvvəl Almaniyada baş verən hadisə hər kəsi şoka salıb. Hassel bölgəsindəki qocalar evində qalan qadın səhər yatağında ölü olaraq tapılıb. 92 yaşlı qadının baxıcısı onu oyandırmağa gəlmiş zaman nəfəs almadığını görüb. Həkimlərin müayinəsindən sonra öldüyü müəyyən edilən qadın dəfn mərasimi üçün hazırlanıb.

Lakin yaşlı qadın tabuta qoyularkən nəfəs almağa başlayıb. Səs-küy salaraq ölmədiyini hər kəsə bildiren qadın qısa müddətdə xəstəxanaya çatdırılıb. Qadının dirilməsi ətrafdakıları şoka salıb. O, bir neçə saat xəstəxanada qalsa da, ürək çatışmazlığından həyatını itirib. Roza B. adlı qadının müəmmalı ölümü qocalar evi haqqında dediqoduların yaranmasına səbəb olub.

Yadplanetlilər türkçə danışır?

İspaniyasının gizli servisi olan CNI-nin yadplanetlilərlə bağlı gizli məlumatlarında onların türkçəyə yaxın bir dildə danışdığı bildirilib. İspanlara görə, yadplanetlilər türk dilinə yaxın bir dildə danışır. 2010-cu ildə hazırlanan sənədlərdə göstərilir ki, yadplanetlilər UFO adlı xüsusi gəmilərdə gəzir.

Onların Günəşdən 4,3 işıq ili uzaqlıqdakı Alpha Centuari planetində yaşadığı, ətraflarıdakı planetləri isə koloniyalara çevirdikləri bildirilir. Məlumatlarda həmçinin tez-tez Yer kürəsinə baş çəkən yadplanetlilərin iki cinsə ayrıldığı deyilir: birinci cinsə mənsub olanlar insanlara çox bənzəyir. Onlar yüksək səviyyəli texnologiyaya sahibdirlər.

Türkçəyə bənzər bir dildə danışdıqları deyilən yadplanetlilər haqda Amerikada da araşdırma aparılıb.

İspanlar bu məlumatları Amerikanın araşdırma qurumlarından aldıklarını da bildiriblər.

İnsanabənzər robotla "müşahibə"

ABŞ-in texnologiya şirkəti olan United Therapeuticsin hazırladığı insani robot "The Nyu-York Times" qəzetinə "müşahibə" verib. Robot dizayneri David Hansonun 3 illik çalışmaları nəticəsində 125 min dollar xərcləyərək hazırladığı robot olduqca ağıllıdır. Yeni robot şirkətin rəhbəri Martin Rotblatın həyat yoldaşı Bina Aspenin zehninə uyğun olaraq hazırlanıb. Mütəxəssislər əvvəlcə Bina ilə 20 saatdan çox bir müddətdə uşaqlığı, karyerası, düşüncələri ilə bağlı söhbət ediblər. Daha sonra bu məlumatları xüsusi bir cihazla "Bina 48" adlı robotun "beyni"yə yükləyiblər. Robot qəzetin müxbirinin verdiyi suallara Aspen Bina kimi cavablar verib. Onun üz mimikalarını idarə edə bilməsi üçün 30 mini motoru var.

Martin Rotblat robotun arvadına bənzədilməsinin səbəbini belə açıqlayıb: "Həyat yoldaşım öldükdən sonra da onun bir parçasını həyatımda görmək və onun düşüncələrini dinləmək istəyirəm. Mənim atdığım bu addım insanları ölümsüzləşdirməyə kömək edəcək".

530 il sonra dəfn ediləcək

2012-ci ildə bələdiyyə işçilərinin qazıntı zamanı tapdığı İngiltərə kralı III Riçardın sümükleri müharibə zamanı həyatını itirdiyi Leicestershire bölgəsində dəfn ediləcək. İngiltərə mediasının xəbərinə görə, Lecestr Universitetinin arxeoloqlarının 3 il ərzində araşdırma apardıkları cəsəd üçün cənazə mərasimi təşkil ediblər. Cənazə maşınına qoyulan tabut maşın korteji ilə birlikdə 530 il əvvəl həyatını itirdiyi yerə gətirilib.

Kralın qəbri 3 il əvvəl tapılsa da, onun kimə aid olduğunu araşdırmağa uzun müddət sərf edilib. 1480-ci illərdə İngiltərəni idarə edən III Riçard 1485-ci ildə Bosvort müharibəsində həyatını itirib. Cəmi iki il taxtda qalan kral müharibədə həyatını itirən son ingilis kral olaraq tarixə düşüb.

QOÇ - Bürcünüz üçün əlamətdar təqvimdir. Ələlxüsus da fəaliyyətlə bağlı proseslərdə vəziyyət xeyrinizə dəyişəcək. Atacağınız hər bir addımı daha çox özünüz müəyyənləşdirməyə çalışın.

Qoroskop (27 mart) **Səbuhi Rəhimli**

BUĞA - Təzadlı vaxtdır. Proseslərin inkişafı gah müsbət, gah da mənfi istiqamətdə cərəyan edə bilər. Belə məqamlarda hadisələrə obyektiv qiymət verməlisiniz. Vaxt tapıb ziyarətçılara da gedin.

ƏKİZLƏR - Bu mürəkkəb təqvimdə bütöncənizdə ciddi artım olacağı labüddür. Boş məsələlərə xərc çəkməkdənsə bir az qənaətcil olun. Yaxın dostlarınıza və qohumlarınıza qarşı unutqan olmayın.

XƏRÇƏNG - Bütün qərarları yalnız özünüz verin. Tam bələd olmadığınız və ya şübhə ilə yanaşdığınız adamların məsləhətlərinə əhəmiyyət verməyin. Ulduzlar varlanacağından xəbər verir.

ŞİR - Olduqca məhsuldar ərəfədir. Məhz bu amili nəzərə alıb qarşınıza qoyduğunuz planların icrasında aktivliyi əldən verməməlisiniz. Axşam maraqlı görüşlərdə iştirakınız mümkündür.

QIZ - Bu gün mütləq əzmkarlığınızı artırmalı, dinclik bilməməlisiniz. Ailə-sevgi məsələlərində təşəbbüskarlığı ələ alın. Bunun nə dərəcədə səmərəli olduğunu yaxın vaxtlarda mütləq görəcəksiniz.

TƏRƏZİ - Neçə müddətdən bəri daxili sıxıntılarınıza səbəb olan bəzi problemlərin həllinə işıq düşəcək. Özünüzdən əvvəl gələn bürcülərlə müqayisədə ümumi ovqatınız daha qənaətbəxş olacaq.

ƏQRƏB - Qarşınızda duran sürprizlərdən istifadə edə bilsəniz, uğurlarınız xeyli artacaq. Daxili gərginliyiniz də aradan qalxmalıdır. Hər bir situasiyaya obyektiv qiymət verməyə çalışın.

OXATAN - Səhər saatlarında ovqatınızı qoruya bilsəniz, axşama qədər heç bir narahatçılıq keçirməyəcəksiniz. Ulduzlar dostlarınızla birgə olmağınızın əhəmiyyətindən xəbər verir.

OĞLAQ - Yalnız nahar ərəfəsində müəyyən mübahisələrə cəlb oluna bilərsiniz. Qalan saatlarda iştirakçısı olduğunuz bütün proseslər əhval-ruhiyyəyinizin yüksəlişinə xidmət edəcək.

SUTÖKƏN - Hazırkı gərginliyinizi dəf etmək üçün üreyinizə yaxın olan dost-tanışlarınızla təmas qurun. Bu arada bəxtiniz daha çox ailə-sevgi münasibətlərində gətirəcək. Pulsuzluqdan şikayətlənməyin.

BALİQLAR - Daha çox səhhətinizin qayğısına qalın. Bu səbəbdən də işlə bağlı müəyyən passivliyiniz nəzərə çarpacaq. Ciddi məbləğdə pul xərcləməkdən, uzaq yola çıxmaqdan vaz keçin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bu don üçün 760 xoruz kəsilib

Türkiyəli müğənni yeni albomunu təmtəmə üçün maraqlı addım atıb. Bu dəfə müğənni albomundan çox, yaqın ki, geyimi ilə müzakirə mövzusu olacaq. Sibel Pamukun bu donu gündəmə damğa vuracaq.

Belə ki, "Ayna" albomunun tanıtımı üçün hazırlanan fotosessiyada müğənni xoruz tükündən olan kürkə bənzəyən geyim geyinib. Bu qırmızı geyimin hazırlanması üçün isə 760 xoruz kəsilib. Kəsilən quşların ən gözəl iri tükləri seçilərək təmizlənilib və al qırmızı rəngə boyanıb.

"Kəsilən xoruzları ehtiyacı olan ailələrə paylamışıq. Heyvansevərlər mənə acıqlanmasınlar. Pis bir şey olsa qəbul etməzdim".

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARİFOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: **yenimusavat@mail.ru**

Ünvan: **Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi**

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisensiya N: **B 114**
SAYI: **5.300**